

Nepriklausoma

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTeka



Lietuva

ALP(LB)2828

Nr. 40 (49-ieji metai) •

1989 m. SPALIO - OCTOBER 5 d. •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

• 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. •

Tel.: 366-6220 • 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

h.n.

RAUDONOJI KINIJA ŠOKA ANT SAVO JAUNIMO LAVONŲ

Po s.m. birželio mėn. skerdynių sostinės aikštėje Raudonoji Kinija š.m. spalio 1 d. pompastiškai atšventė Kinijos Liaudies respublikos 40-ties metų sukaktį. Tvirtinama, kad Beizingo miesto aikštė esanti pati didžiausioji vi-
same pasaulyje, todėl gali-
ma išvaizduoti kas atsiti-
ko birželio mėnesį, kai šim-
tus tūkstančių kiniečių stu-
dentų ir sostinės gyventojų,
kelias savaites kasdien de-
monstravusių ir reikalavusių
demokratijos, užpuolė
radonieji tankai. Žuvo
tūkstančiai ir buvo nužu-
dyta tūkstančiai ir dar vis
tebeteisiama ir tebežudo-
ma. Tuo tarpu Raudono-
sios Kinijos satrapai tvirti-
no, kad nė vienas studen-
tas nežuvo, tiksliai atsiskai-
toma su liaudies priešais.
Girdėta dainelė...

Dabar, spalio 1 d.,
toje pačioje aikštėje buvo
suvaryta ir sukviesta tūks-
tančiai ištikimų partijos ir
liaudies atstovų, išrikiuota
tik pat kautynių apranga
pasipuošusių ir pasiruošusių
armijos dalinių ir atšvesta
Mao Tsetung'o paskelbtos
Kinijos Liaudies respu-
blikos sukaktis. Buvo
šaudomos spalvotos rake-
tos, giedamos komunistinės
odės, kareiviai net šoko ir
dainavo, bet per vartus į
aikštę tegalėjo patekti
turintys specialius kvieti-
mus ir leidimus. Tartum
pajuokai ir galutinam pasi-
tyčiojimui, buvo atvarytas
nemažas būrys kiniečių
studentų, rūpestingai ir
akylai saugomų policijos ir
saugumiečių dalinių.

Neapgavo šis rūpestingai
surežisuotas spektaklis nė
vieno: nei užsienio, nei sa-
viškių. Visi žinojo, kad di-
džiuliai transparentai, skel-
biantys "švestiną perga-
lę prieš kontrarevoliucijos
sukilimą ir sąmyslus", buvo
baisus ir ižūlus melas,
kuriuo dangstosi kretantys
marksistinės diktatūros
seniai, kad galėtų dar
bent kelis metus išsilaiky-
ti sostuose. Viena koja sto-
vintys jau sukaltuose gra-
buose, jie vis dėlto, buvo
išdrįsę pasiūsti tankus, kad
išžudytų gajausią ir švie-
siausią savo tautos ateitį,
savo jaunimą.

Rašoma, kad nė viena
vakariečių diplomatinė
atstovybė neatsiuntė savo
atstovų šion šventėn. To
tik tebutų trūkė, atsime-
nant, kaip suktai tos lais-
vos demokratinės valstybės
aiškinosi, gražindamos savo
biznierių ir pasipinigauto-
jus tėti biznio "as usual",
kelias savaites po skerdy-
nių. Jų tarpe buvo ir Kana-

dos vyriausybė, ir JAV.
Pinigas, kaip daugeli kartų
teko įsitikinti, šiuose kras-
tuose, brangesnis už tiesą,
demokratija ir kraują.

THE GLOBE AND MAIL
dienraščio pirmame pusla-
pyje š.m. spalio 2 d. nume-
ryje, Jan Wong rašo isidė-
mėtus sakinius: "Karl
Marx yra parašęs, kad
dideli istoriniai įvykiai
ivyksta du kartu: pirmą
kartą, kaip tragedija, an-
rąjį kartą, kaip farsas. Tragedija
ivyko birželyje, kai
kariniai daliniai išveržė
šaudydami į Tiananmen
aikštę. Komedija ivyko
vakar, toje pačioje aikštė-
je, kai Kinija minėjo savo
40 metų sukaktį." Po to
reporteris aprašo gerai su-
režisuotą ir sklandžiai su-
vaidintą "džiaugsmingą"
spektaklį, kurį saugiai
sužėdė stebėjo merdintys
režimo seneliai, tebelai-
kantys Kiniją geležinėse
apsiausties stovio replėse.

DAR VIS BĖGA TUKSTANČIAI IŠ DARBININKŲ ROJAUS

Vakarų Vokietijos amba-
sados sode ir rūmuose
Prahoje jau nebetelpa tūks-
tančiai bėglių iš Rytų
(komunistinės) Vokietijos.
Čekoslovakų policija, savo
vyriausybės įsakymu, bandė
vieną kitą pabėgėlį nu-
traukti nuo geležinės tvo-
ros, kuri supa ambasadą,
bet kitoje vietoje jaunesni
ir vikresni, jau tą tvorą
perlėpė, džiūgavo. Visa tai
matėsi spalio 1 dienos tele-
vizijos vakarinių žinių
programose.

Rytų Vokietijos komunis-
tinis režimas, vienas iš
aršiausių stalinistinių meto-
dų šalininkų, bando visokiais
būdais savo piliečių bėgi-
mą sulaukyti. Prieš kelias
dienes, norėdami pasirodyti
didžiadvasiškais ir hu-
maniškais, sutiko apie
4000 bėglių, laukiančių
Vakarų Vokietijos amba-
sadoje Prahoje ir apie 600
radusių prieglobstį Vakarų
Vokietijos ambasadose
Varšuvoje, leisti vykti
Vakarų Vokietijon, nes
š.m. spalio 7 d. bus šven-
čiama 40 metų komunistinio
režimo sukaktis Rytų
Vokietijoje. Tačiau šiems
bėgliams vos spėjus išvyk-
ti, dar didesnis skaičius
susirinko V. Vokietijos am-
basadoje Prahoje ir vėl
š.m. spalio 3 d. Raudona-
sis Kryžius išėjo bėglius,
ambasadą ir Čekoslovakijos
vyriausybę, kad tokiame
skaičiui susigrūdus nedide-
lėse patalpose, išskylas
rimtas įvairių ligų pavojus.
Kaip toji problema bus iš-
spręsta priklausys nuo toli-
mesnės Čekoslovakijos
laikysenos. Iki šiol ji be-

veik visiškai nepaisė Ko-
munistinės Vokietijos grasi-
nimų ir leido bėgliams
vykti į Vakarus. Gi Rytų
Vokietija ir vėl ėmė bėg-
lius vadinti išdavikais,
kriminalistais ir fašistais.
Tuo tarpu Vakarų Vokietija
bėglius sutinka išplėstomis
rankomis. Yra žinių, kad
Vakarų Vokietija tarėsi
šiuo klausimu su pačiu
Gorbačiovu ir jis esą
tokiam masiniam išvyki-
mui pritaps. Sukakties pro-
ga, jis už kelių dienų at-
vyks Rytų Vokietijon ir,
vakariečių spaudos tvirti-
nimu, rimtai susikirs su
senojo režimo šalininkais vo-
kiečiais, patardamas jiems
pradėti demokratėjimo re-
formas, kol dar ne vėlu.

Galima pridėti: ir kol
dar ne visi jų piliečiai
paliko darbininkų rojų. O
bruzdėjimas jau prasidėjo:
štai, Leipzig keliasdešimt
tūkstančių vokiečių de-
monstruodami reikalavo
daugiau laisvių ir demokra-
tiškumo. Tokio masinio
viešo pasipriešinimo komu-
nistinėje Vokietijoje nebu-
vo jau keliasdešimt metų,
t.y. nuo Rytų Berlyne
vykusių milžiniškų demonst-
racijų prieš komunistinį
režimą ir Berlyno gėdos
sieną, kurių metu buvo
užmušti, sužeisti ir suim-
ti.

Spalio 3 d. vakare per
Kanados radiją ir televiziją
buvo pranešta, kad
Rytų Vokietija sieną su
Čekoslovakija jau uždarė.

GORBAČIOV'AS PASISAKO PRIEŠ STREIKUS

Sovietų Sąjungos prezi-
dentas Gorbačiovas, kaip
praneša užsienio žinių
agentūros, kalbėdamas po
triukšmingų gincų Aukščia-
siajame soviete, labai griež-
tai pareiškė, kad "norint
apsaugoti demokratizaciją
nuo anarchijos ir adminis-
tracinės betvarkės", reikia
imtis griežtų ir skubių prie-
monių. Viena tokių būtų
bent 15-kai mėnesių už-
draudimas streikuoti. Nors

savo laiku jis streikuojan-
čius angliakasių pagyrė už
"revoliuciją, pradėtą iš pa-
šaknų", jis šį kartą tvirti-
no, kad streikai "mūsų re-
formas laiko pagriebę už
gerklės". Buvo pasiūlyta
neramiose Armėnijos, Azer-
beidžano ir Gruzijos respu-
blikose įvesti karinę
kontrolę, kad nebūtų truk-
domas susisiekimas ir būtų
palaužta ekonominė Azer-
beidžano blokada prieš
Armėniją.

Laikraštį leidžiant buvo
pranešta iš Maskvos, kad
Aukščiausiojo sovieto depu-
tų dauguma Gorbačio-
v'o pasiūlymą uždrausti
streikus 15 mėnesių - at-
metė.

Premjeras Ryžkov'as gi
pasiūlė praveisti visą eilę
ekonominių reformų, nes
kelio atgal nėra. Jis teigė:
"Kol 90% visų gamybos
priemonių priklausys tikrai
vienam savininkui, būtent
vyriausybei, bet kokia
kalba apie rinkos išvysty-
mą liks tikrai tušti žo-
džiai ir joks progresas
nebus įmanomas". Atrodo,
kad praregėta teisingai,
tačiau pasiūlytosios būti-
nos reformos dar bus ilgai
svarstomos ir persijojamos
ir tebus paskelbtos š.m.
lapkričio mėn. gale.

Praeitame numeryje
šioje vietoje buvo trumpai
užsiminta apie Gorbačiov'o
pastangas išvirtinti Krem-
liuje, atsikratant savo prie-
šų - senojo raugo partiečių.
Pirmiausia paminėtinas
Ukrainos Komunistų parti-
jos vado, neapkenčiamo
visoje Ukrainoje, Ščerbū-
čio pašalinimas iš pareigų
ir iš Politbiuro. Panašiai
iš Politbiuro buvo pašali-
ti dar ir Nikonov'as su
buvusiu KGB viršininku
Čerbikov'u. Tiesą sakant,
šiems buvo leista garbin-
gai "atsistatyti". Kiti
du - Talyžin'as ir Solov-
jev'as buvo tiesiog pašali-
ti iš Politbiuro be jokių
paaiškinimų ir pasiaiškini-
mų. Dar du konservatyvūs
komunistai tačiau tepesėdi

Politbiure: Ligačiovas ir
Zaikov'as, bet kaip atrodo,
ir jų bei juos palaikančiųjų
dienes yra suskaitytos.

ARAFAT'AS IŠPĖJA JAPONIJĄ

PLO vadas Yasser Ara-
fat'as kreipėsi į Japoniją,
prašydamas sumažinti
prekybą su Izraeliu. Jis
pastebėjo, kad Japonija,
kuri taip labai reikalinga
arabų naftos produktų,
padarytų didelę klaidą, jei
į šį Palestinos ir palestinie-
čių prašymą nekreiptų
dėmesio. Jis kalbės 6 mili-
jonų palestiniečių arabų
vardu, o juos palaiką 200
milijonų arabų, kurie gy-
vena naftos pertekusiose
arabų šalyse. Savo išpeji-
mą Arafat'as užbaigė: "Ar
jūs kompiuteriai nemoka
apskaičiuoti statistinių
davinų? O gal japoniški
kompiuteriai nesupranta
palestiniečių kalbos?"

PRANEŠA ALTA:

NETIKĖTINAS PROFESORIAUS BLŪDAS

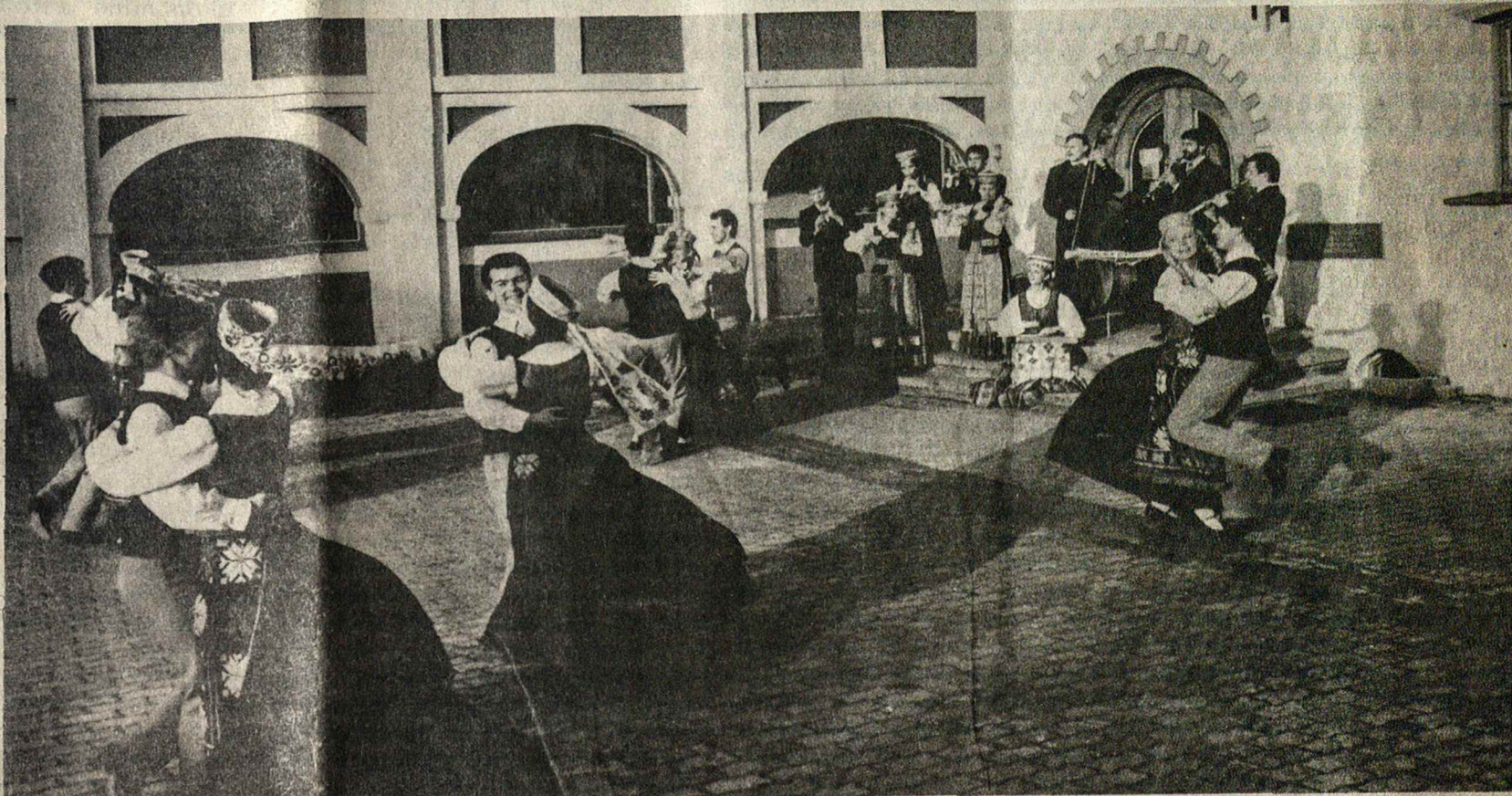
Dienraštis WASHINGTON POST rugpjūčio 17 d. iš-
spausdino puikų editorialą, ginantį pavergtas tautas, jų
tarpe ir Lietuvą. Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. G.
Lazauskas nusiuntė dienraščiui padėką, bet drauge perda-
vė kritiškus atsiliepimus į tame pat dienraštyje, rugsėjo
7 d. išspausdintą prof. G.V. Strong laišką, kuriame tas
istorijos profesorius skelbia labai neigiamus pasisakymus
prieš Pabaltiją.

ALT savo rašte pareiškė nusistebėjimą, kad prof. Strong
randa pateisinimo Stalino-Hitlerio susitarimui, kuris vedė
juk į II Pasaulinį karą. Prof. Strong drįso iškelti, kad Pa-
baltijys dar carų laikais buvo įjungtas į Rusiją, taigi,
gali taip ir pasilikti ir dabar. ALT jam priminė, kad Lie-
tuva yra buvusi jau daugiau kaip 500 metų nepriklausoma,
net didžiausia valstybė Europoje, buvusi Tautų Sąjungos
nariu.

Profesoriui Strong buvo priminta, kad Maskva terori-
zuodama okupuotos Lietuvos gyventojus, ištrėmė jų apie
200,000 į Sibirą, kur jų dauguma žuvo nuo dūdo ir šalčio.
Argi ir po tokio genocido galima reikalauti, kad Pabalti-
jo valstybės pasilikty įjungtos į Sovietiją?

Prof. Strong net drįso suminėti, kad D. Britanija ir
JAV besijungdamos su Rusija į karą prieš Hitlerį, de
facto pripažino Pabaltijo įjungimą į Sov. Sąjungą, tačiau
prof. Strong ignoruoja faktą, kad JAV ir D. Britanija ir
dabar nepripažįsta Pabaltijo inkorporavimo į Sovietų
Sąjungą.

ALT stipriai atsakė prof. Strong dėl Maskvos kolonia-
lizmo gynimo. Gaila, kad atsiranda pataikūnų Maskvos
grobuoniskumui.



VILNIAUS UNIVERSITETO ansamblis atlieka programą.

Netrukus ji matysime Kanadoje.

Nuotrauka Gedimino Talučio.

Japonija, iš tiesų, yra
trečias didžiausias Izraelio
prekybos partneris, po
Amerikos ir Britanijos, bet
importuoja daugiau negu
du trečdalius naftos pro-
duktų iš palestiniečiams
palankių Vidurinių Rytų
kraštų. Japonija pati be-
veik visiškai neturi naftos
šaltinių.

SUKILIMAS PANAMOJE NEPAVYKO

Š.m. spalio mėn. 3 d.
ivyko sukilimas, kuriam
vadovavo jauni karininkai,
norėdami nuversti dabarti-
nį diktatorių gen. Manuel
Antonio Noriega.

Sukilimas nepavyko
ir buvo numalšintas po
keliolikos vlandų susišaudy-
mo. Aukų nebuvo. Gen. No-
riega tvirtino, kad sukilimą
organizavo JAV, bet prez.
G. Bush'as tą teigimą
griežtai paneigė.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.



BALTIJOS TARYBOS NUTARIMAI

Rugsėjo mėn. 8 d. Panevėžyje įvyko Baltijos Tarybos pasitarimas apie politinę situaciją Baltijos šalyse ir Tarybų Sąjungoje bendrai. Nors pasitarimas buvo skirtas tiesioginių ekonominių ryšių vystymo klausimui, taip pat priimti dokumentai aktualiais politiniais klausimais.

Šalia nutarimo dėl bendradarbiavimo ekonomikos sferoje, BALTIJOS TAYBA priėmė dokumentą, reaguojantį į Šalčininkų rajono tarybos nutarimą skelbti lenkų autonominę sritį ir panašius atvejus Estijoje bei Latvijoje. Deklaracijoje "Apie Baltijos valstybių teritorinį vientisumą" konstatuojama, kad trijų Baltijos šalių teritorijos yra jų valstybinio vientisumo pagrindas, teritoriniai bei administraciniai pakeitimai gali būti daromi tik teisiniu ir konstituciniu būdu. Mėginimai tai pakeisti traktuotini kaip šiurkšti politinio sprendimo priemonė.

Baltijos Tarybos pasitarime svarstyta kitas itin jautrus klausimas, Pabaltijo jaunuolių karinė tarnyba Sovietų armijoje. Priimtas kreipimasis į TSRS Aukščiausios Tarybos pirmininką, Latvijos, Lietuvos ir Estijos Aukščiausias Tarybas dėl karinės tarnybos atlikimo sąlygų. Padėčiai nepasikeitus, gali iškilti protestų banga. Kreipimesi nurodoma, kad Pabaltijo jaunuoliams atliekant karinę tarnybą toli nuo tėvynės, nesibaigia priešiškos aplinkos demoralizuojantis reiškiniai.

Pasiųsta ir sveikinimo telegrama Ukrainos persitvarkymo judėjimui "Ruch".

Po šiais nutarimais pasirašė: nuo Sąjūdžio - Vytautas Landsbergis, Virgilijus Čepaitis, Bronius Kuzmickas; nuo Latvijos Liaudies Fronto - Dainis Ivans, Arnolds Kietins, Valentina Zeile, Janis Lucans; nuo Estijos Liaudies Fronto - Edgar Savisaar, Arvo Junti, Mart Tarmak. Pasitarimui pirmininkavo Vytautas Landsbergis.

DEKLARACIJA APIE ESTIJOS, LATVIJOS IR LIETUVOS TERITORINĮ VIENTISUMĄ

Trijų Baltijos šalių teritorijos yra jų valstybinio vientisumo pagrindas. Teritoriniai administraciniai pakeitimai gali būti daromi tik teisiniu ir konstituciniu būdu, taip pat tarpvalstybinių sutarčių keliu. Kitaip tie pakeitimai bus ir liks neteisėti.

Todėl bet kurie mėginimai pakeisti Estijos, Latvijos ir Lietuvos teritorinį vientisumą, kaip antai šiaurės rytų Estijos, Daugpilio, pietryčių Lietuvos atžvilgiu, traktuotini pirmiausiai kaip šiurkšti politinio spaudimo priemonė. Tokie veiksmai nukreipti prieš Baltijos šalių savarakiškumą ir nepriklausomybę, prieš ten gyvenančių tautų interesus. Tie veiksmai, tai mėginimas neįsiprasti esamas problemas, o sukurti naujas, padidinant įtampą ir suardyti užgimstančią trijų respublikose pastoviujų gyventojų pilietinę vienybę.

Mes kviečiame Estijos, Latvijos ir Lietuvos piliečius neremti šio pobūdžio iniciatyvų ir išsišokimų, kurie sudarytų papildomas kliūtis mūsų visų kelyje teisinės vienybės link. Tarpusavio supratimas ir valstybinio vietosumo teisinės garantijos laiduoja mūsų pastangų sėkmę.

Estijos Liaudies Fronto, Latvijos Liaudies Fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Baltijos taryba. Pasirašė: E. Savisaar, D. Ivans, V. Landsbergis. Panevėžys, 1989.IX.9

DĖL PABALTIO JAUNUOLIŲ KARINĖS TARNYBOS SOVIETŲ ARMIJOJE

TSRS Aukščiausios Tarybos pirmininkui M. Gorbačioviui ir Latvijos, Estijos bei Lietuvos TSR AT-boms.

Baltijos Tarybos posėdyje, kuriame buvo atstovaujami Latvijos ir Estijos Liaudies Frontai ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, apsvarstyta visą aštrėjanti problema, susijusi su Pabaltijo vaikų karine tarnyba, dažnai atliekama toli nuo tėvynės, svetimoje, kartais priešiškoje aplinkoje. Nesibaigia nuzudymai ir savižudybės, pažeminimai ir suluošiniai, padarę dezertyravimo ir atsisakymo tarnauti atvejų. Be kita ko, kai kurie atsisakantieji motyvuoja savo poelgius moralinėmis-politinėmis ir teisinėmis kategorijomis. Deja, aukštoji karinė vadovybė neigiamai žiūri į nacionalinių teritorinių junginių atkūrimo, gyvavusių iki šeštojo dešimtmečio, idėją, tuo demonstrodami, mažų mažiausiai, politinį neišvalgumą. Priešingai, didesnis lankstumas šiuo reikalu pagerintų visuomenės ir jaunimo požiūrį į karinę tarnybą. Kol kas šių metų rudeninis šaukimas, deja, gali sukelti Pabaltijyje moterų ir kitų visuomeninių organizacijų bei tiesiog motinų pasipriešinimo bangą, plintanti jaunuolių pilietinį nepaklusnumą. Problema iškiltų tarptautinės teisės atžvilgiu, jau nekalbant apie nepageidaujamą politinės situacijos paaštrėjimą respublikose. Todėl kreipiamės į TSRS politinę vadovybę, į TSRS, Lietuvos, Latvijos ir Estijos Aukščiasias Tarybas, prašydami pripažinti būtinybę peržiūrėti 2 psl.



Oficialus muziejaus atidarymas Anapilyje, Toronte, 1989.9.24 d. Jonas Andriulis, po pašventinimo, atlieka atidarymo ceremoniją. Toliau, dešinėje-Rasa Kurienė. Nuotrauka St. Varankos.

EKONOMINĖ AUTONOMIJA LIETUVOJE

KRAŠTO IR TARPTAUTINĖS SPAUDOS VERTINIMAI

J. V. D a n y s

/Lietuvoje žodis "suverenitetas" pavartojamas skirtingomis prasmėmis. Kalbama ir apie ekonominį suverenitetą. Bet iš tikrųjų, tai yra "ekonominė autonomija". Pagal žodyną - autonomija yra teisė patiems tvarkyti kurioje nors srityje/.

Sovietų Aukščiausios Tarybos nutarimas liepos mėn. pabaigoje leisti ekonominę autonomiją Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje atkreipė tarptautinės politikos ir tarptautinės spaudos didelį dėmesį. M. Gorbačiovas yra pirmas Sovietų komunistų partijos lyderis per 60 metų, išdrįsęs atleisti sovietų visiškai centralizuoto ekonominio gyvenimo varžtus.

"THE OTTAWA CITIZEN" dienraštis yra vienas didžiausių ir įtakingiausių Kanados dienraščių. Būdamas Kanados sostinėje, kreipia palyginamai daugiau dėmesio užsienio politikai, daugiau negu ir net Toronto didieji dienraščiai. Buvęs Ottawos dienraščio redaktorius Christopher Young jau virš dviejų metų randasi Maskvoje ir gavo Kanados spaudos premiją už savo analitinius reportažus. Užsienio politikos redaktorius yra Ilya Gerol, gimęs ir augęs Rygoje, pasiekęs aukštą vietą žurnalizme Sovietų Sąjungoje, nutaręs emigruoti į Izraelį ir jau virš dešimtmetį dirba prie "Citizen" dienraščio Ottawoje. Šio dienraščio jau minėti ir kiti korespondentai pakartotinai yra lankęsi Lietuvoje, kalbėję su Sąjūdžio, valdžios asmenimis ir disidentais. Taip pat plačiai perduoda tarptautinių spaudos agentūrų raportus. Taigi, jo vedamieji ir analitiniai straipsniai neblogai vaizduoja Kanados ir tarptautinės spaudos nuomonę apie įvykius Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijje. Čia paminėsiu jų vertinimus ir su savais komentarais.

Ekonominė autonomija reiškia, kad Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje "komandinė" - visiškai centralizuota planavimo, gamybos ir paskirstymo sistema bus pakeista ekonominių sutarčių sistema. Bus sudaromos ekonominės sutartys su Maskva, kitomis Sovietų respublikomis bei kitais pasaulio kraštais. Vadinas, - Lietuvos pareigūnai spręs planavimo ir gamybos klausimus ir nutars, kaip gautas pelnas bus paskirstomas. Taip pat kontroliuos savo žemės ūkį, krašto energijos šaltinius ir mineralus.

Tai pirmasis toks centralizuotos sistemos keitimas nuo Stalino laikų, kai jis 1928 m. įvedė penkmečių programas, visiškai centralizuotą ir visiškai kontroliuotą planavimo, gamybos, paskirstymo, pardavimo ir kainų

šiądieninės aukščiausios karinės vadovybės nuostatus.

Tegul Pabaltijo jaunuoliai, kurie pageidauja, tarnauja tik Pabaltijyje. Mūsų nuomone, ši principą tikslinga naudoti ir kituose regionuose.

BALTIJOS TARYBOS VARDU: E. Savisaar (Estija) TSRS L. d-tas, D. Ivans (Latvija) TSRS L. d-tas, V. Landsbergis (Lietuva) TSRS L. d-tas. 1989.IX.11. (LIC)

POPIEŽIUS SUSITIKO SU ANGLIKONŲ ARKIVYSKUPŲ

Canterbury arkivyskupas Robert Runcie ir popiežius Jonas Paulius II tarėsi net keturias dienas (rugsėjo 29-spalio 2) ir išleistame komunikate paskelbė sieksią abiejų, ilgai atsiskyrusiųjų religinių Bendrijų susivienijimo.

Tačiau šiuo metu abi Bažnyčias dar skiria nemaža dalykų, kaip komunikate pabrėžiama, kurie trukdo Bendrijoms susivienyti. Vienas jų yra Anglikonų bendrijoje praktikuojamas moterų išventinimas kunigais ir net vyskupais (Amerikos Episkopalių bendrijoje). Abu religiniai dignitoriai taip pat pareiškė, kad jie du šiai kliūčiai pašalinti nematą išeičių.

Spaudos konferencijos metu Anglikonų Bažnyčios vadovas Runcie prasiitarė ir vėl apie savo siūlymą, kad abiejų susijungusių religinių Bendrijų dvasinis vadovas arba, jo žodžiais, Bendrasai Primas būtų Popiežius. Apie tai, tačiau, nebuvo nieko minima oficialiajame komunikate. Nežiūrint to, dėl šio pareiškimo kilo nemaža triukšmą konservatyviųjų Angli-

konų Bažnyčios vadovų ir teologų tarpe, kurie tradiciniai, ir nuo seno, nepripažįsta popiežiaus, Romos vyskupo, primato.

Betgi abiejų Bažnyčių galvų samprata tuo klausimu yra skirtinga, kaip paaiškėjo iš jų viešųjų žodinių paaikškinimų. Popiežius Jonas Paulius II tvirtino, kad popiežius niekad negalės būti tikrai simboliniu vadovu ir popiežystė tikrai simbolinė įstaiga, todėl bet kokia ateities sujungtoji religinė Bendrija turėsianti viską vykdyti su Šv. Petro sosto pritarimu.

Tuo tarpu arkivyskupas Runcie pasisakė išvaizduojas popiežių, kaip visų krikščionių "dvasios vadu", neturintį politinės valdžios bei galios ir todėl nevaldantį paskirų Bendrijų, taigi, negalintį administruoti nė Anglikonų Bažnyčios reikalų.

EGIPTO PREZIDENTAS AMERIKOJE

Hosni Mubarak, pokalby su JAV prezidentu George Bush, pasisakė, kad dabar esanti auksinė proga pradėti Izraelio ir Palestinos atstovų pasitarimus. Anot jo, būtų didelė klaida tokia proga praleisti.

sistemą. Tačiau ši sistema vedė į ekonominį nuosmukį, blogą darbo našumą, blogą gaminių kokybę, didelį jų trūkumą ir korupciją, populiariai vadinamą "kombinavimą" - spekuliacinį mainikavimą.

Per pirmuosius 1989 m. šešis mėnesius gamyba, nežiūrint didelių pastangų išplėsti "perestroiką" visiškai nepaaugo ir oficialiai prisipažįstama, kad infliacija yra 10%, nežiūrint griežtų kontrolės priemonių.

Jeigu trys Pabaltijo valstybės parodytų ekonominį pagerėjimą, tai būtų Gorbačiovo laimėjimas, patiesinantis jo "perestroiką" ir parodant kitoms Sovietų respublikoms, kad "perestroikos" sistema veikia gerai.

Tai būtų pirmas žingsnis pakeisti atgyvenusią ekonominę imperiją į darbingą ekonominę federaciją.

Bet - federalizmas sukelia ir problemų, kurias, be abejo, pramatė ir Gorbačiovas, nes dėl ekonominės pažangos reikia daryti nuolaidų kultūrinėje ir politinėje srityse. Pabaltiečiai tuo pasinaudojo ir atgavo teisę kelti tautines vėliavas, giedoti tautinius himnus ir steigti sąjūdžius, reikalaujančius daugiau politinių teisių ir net nepriklausomybės. Pakilus ekonomiam gyvenimo lygiui, reikalavimai dar padidės. Leidžiant ekonominę autonomiją Pabaltijo valstybėms, jau išpareigojama leisti ir kitoms Sovietų respublikoms sekti tuo pavyzdžiu.

M. Gorbačiovo gudriai vedama taikos propaganda yra ji gerokai išpopuliarinusi tarptautinėje spaudoje. Todėl bet kurie politiniai, Žmogaus Teisių ir ekonominiai palengvinimai tame kietame sovietų režime palankiai, labai dažnai perdėti palankiai, vertinami. Prancūzija, Italija, Anglija teikia kredito paskolas, galvodami apie galimą didelę sovietų rinką eksportui. JAV generalinis konsulas Leningrade jau du kartus lankėsi Lietuvoje, Vilniuje ir kalbėjosi su valdžios pareigūnais bei Sąjūdžio atstovais apie galimus ekonominius mainus. Kanados valdžios žmonės ekonominę autonomiją laiko dideliu laimėjimu ir mano, kad šalia didesnės kultūrinės laisvės, tai yra tai, ko galima realiai tikėtis. Jie ir atydziai seka ekonominių mainų galimybės Pabaltijje.

Įgyvendinti ekonominę autonomiją bus komplikotas procesas. Reikia koordinuoti ne tik žaliavų, bet ir pav., mašinų dalių gamykloms pristatymą, kai dabartinėje centralizuotoje sistemoje staklių dirbtuvė Lietuvoje turi gauti virš 50 dalių ir dalių iš kitų respublikų.

Dabar Lietuvos ekonominis planavimas yra labai glaudžiai integruotas į centrinę sovietų sistemą. Bet iš Vilniaus radio pranešimų matyti, kad Lietuvos ekonomistai tuos klausimus sėkmingai gvildena. Teliaka laukti kokia apimtimi ta ekonominė autonomija bus leista. Paskutiniu metu ir M. Gorbačiovas išpėja baltiečius riboti savo reikalavimus.

Kaip žinia, Mubarak yra sudaręs 10-ties punktų planą ir siūlo Izraeliui ir Palestinos atstovams atvykti į pasitarimus be jokių iš anksto nustatytų sąlygų. JAV vyriausybė stengiasi Izraelį įtikinti, kad pradėtų pasitarimus, bet prezidento Mubarak'o planą palaiko tikrai Izraelio Darbiečių partija, o premjero Shamir'o Likud partija jį iš anksto atmeta. Atmeta, labiausiai dėl šių pasiūlymų: kad būtų leista ateities balsavimuose balsuoti visiems palestiniečiams, taigi, tebesantiems Izraelio teritorijoje ir iš jos išvarytiems arba ją palikusiems; kad būtų gražintos, vardan taikos ir susitarimo, kai kurios Izraelio okupuotos arabų žemės palestiniečiams ir, kad tuojau pat būtų sulaukyta naujų buveinių statyba Izraelio okupuotose arabų teritorijose. Likud partija ir premjeras bei radikalieji konservatyvaus sparno atstovai visus tris reikalavimus kategoriškai atmata.

KANADA PANAIKINS DAUG GELEŽINKELIO LINIJŲ

Nenorėdamas savo politiniam bičiuliui premjerui Bourassa prieš provincijos rinkimus pakenkti, min. pirm. Mulroney ir jo susiėkimo ministeris Bourchard nieko neskelbė apie didelį numatomą Kanados

geležinkelių likvidaciją ir tūkstančių darbininkų atleidimą iš darbo, nes daugelis atleistųjų bus Québec'o provincijoje. Dabar gi, rinkimams šioje provincijoje praėjus, spauda pranašauja ir parlamentas triukšmingai diskutuoja milžinišką Kanados geležinkelių apkarpyimą. Esą geležinkeliai nesą tikrai nuostolius, Konservatorių vyriausybė nepanorejo pasekti tais kraštais, kurie savo geležinkelius sumodernino ir dabar gauna pelno iš jų, nors daugelyje pasaulio kraštų geležinkeliai niekad nebuvo laikomi pelno šaltiniais, bet būtinomis susiėkimo priemonėmis, kurias valdžia paremia, kaip ir pvz., kelių pravedimą, tiltų statybą, teatrus, universitetus, medicininę pagalbą, ligonines, tyrimo centrus ir t.t.

ETNOS UGNIAKALNIS TEBEVEIKIA

Sicilijoje esantis Etnos ugniakalis yra aukščiausias ir aktyviausias Europoje. Po dviejų žemės drebėjimų lava ėmė lietis pietryčių šlaitu ir jau sudarė placią virš 8 kilometrų ilgio upę. Praeityje šis ugniakalis yra pridavęs Sicilijos gyventojams ir gyventojams nemaža nuostolių.

Ne toks aktyvus, bet dar tebegyvas, yra ir kitas Italijos ugniakalis, kadaise laivo ir pelenus paskandinęs Pompėja, Vezuvijus.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

AMŽINO IŠALO

/ tęsinys /

ŽEMĖJE

Ojaras MEDNIS

Iš skyriaus "TRYŠ SĄSIUVINIAI"

GRUODŽIO 22-ąją atėjo diena, kai reikėjo skirtis su vieninteliu tėvo atminimu - laikrodžiu. 1500 rublių - kuriam laikui užteks. Dabar dažniau galėsime nusipirkti voverių, lieso pieno, bus ir duonai. Vakare motina išėjo iš kambario atnešti malkų, nes manęs pagailėjo leisti į tokį šaltą orą. Pliauska, kurią ji pasiėmė, priklausė kolūkiui. Kažkas tatau pamatė. Kilo triukšmas. Iš susijaudinimo motiną ištiko epilepsijos priepuolis. Kai šitai sužinojau ir nulėčiau ten, motina jau gulėjo sniege. Reikėjo palaukti, kol sugrįš samonė. Kad nesusaltų, tryniau sniegu skruostus ir rankas. Namie atsigavau.

Kitą dieną motiną pasikvietė į kontorą, ir ten "kolūkio bulius", kaip buvome praminę pirmininką, ėmėsi motiną ūdyti.

GRUODŽIO 24-oji. Kalėdų šeštadienis. Iš medžiotojų slapčia pasiseka nusipirkti dvi lapes. Bus šventinis kepsnys. Ir eglutė paruošta. Išpuosiname ją žiemos vaizdų piešiniais, turiu pripjaustęs medžio skritulius ir vienoje pusėje su splančiais pieštukais pripiešęs kumpio ir dešros griezinių. Iš popieriaus padarėme kutuotą "eglučių saldainių", o vidun įvyniojome po gabaliuką duonos. Svetimų nebuvo. Kalėdinį ūpą kėlė deginami eglių kankorėžiai. Jų aromatas šiek tiek stebė lapės kepsnio kvapą.

GRUODŽIO 25-oji. Briedžių šeima atidavusi duonos kepėjai audinio režinį. Už duoną. Duoną jinai ims tiesiai iš kepyklos, slapčia. Į ją galima įeiti tik nakčia. Visi bijo. Tai daro motina. Dėl mūsų. Už tarpininkvimą sutartas mokestis. Taip pat duona.

GRUODŽIO 27-oji. Naktiniai pasivaikščiojimai dėl vogtos duonos per didžiuosius šalčius nepraeina be pėdsakų. Motinai šarmus priepuolis, labai aukšta temperatūra. Skausmo jinai stengiasi neparodyti, užtat girdime, kaip jinai naktimis aikčioja. Vienintelis vaistas tėra vasarą sudžiovintos kraujazolės.

GRUODŽIO 31-oji. Iš medžiotojų pavyksta nusipirkti tris voveres po tris rublius už vieną. Iš kažkur gauname keturias bulves. Viską sumetame į vieną katilą, išeina nuostabios šventinės vaisės! Kai vienintelis laikrodis (žandintuvas), kuris dar likęs ir tuo išskiria Briedžių šeimą, rodo besikeičiant metus, pasveikiname vienas kitą ir palinkime svarbiausia: "Neprarasti vilties, išverti ligi pavasario ir sugrįžti į gimtinę!"

1943-tieji METAI

SAUSIO 1-moji. Kolūkio klubas. Toks pat kedrinių sienonų trobesys kaip visi kiti būstai. Viename patalpos gale paaukštinimas - scenos imitacija be uždangos. Dvi žibalinės spinksulės blankiai apšviečia pilkšvus, arčiau stoviniųjų vėjus. Vienintelė krosnis spėja šildyti tik pati save. Ši vakarą čionai susibūrę vietiniai atšvęsti Naujuosius metus. Bus pasakytos kalbos ir duos tolesnes instrukcijas, kaip tvarkytis su mumis, "per kuriuos užėjęs karas". Eilinį kartą liaudis bus apkvaishinta degtine, šisų pačia prasčiausia krūmine. Skirtumas tik tas, kad cukrus, iš kurio šisai girdalas darytas, buvo skirtas ir mums. Taip pat miltai, iš kurių iškepti ragutai.

Paštas ar kokia kita žinia, rašyta ar nerašyta, patikima ar suklastota, iš sodžiaus sodžium pristatoma rogių keliu. Jis tęsiasi Jenisėjaus ledu ligi retų miestelių. Kelias tiesiogine prasme čia nežinomas.

SAUSIO 12-ąją viena čionykštė gyventoja, mus atjaučianti (truputį), papasakojo, kad fronte sudarytos paliaubos. Esą prisakyta, kad latviai to neturintys žinoti. Ši žinia žaibiškai buvo perduota toliau.

SAUSIO 13-ąją už duonos kepalą motina kepėjai atidavė paskutinius šiltus marškinius. Ligi šiolei jie mus šildė, jeigu kuriam nors iš mūsų trijų prisireikdavo ilgiau užtrukti lauke, bet juos suvalgysim.

SAUSIO 15-oji. Mokykloje vaikams pradėjo duoti sriubos. Ji virta iš turnepo ir kopūstų lapų, šiek tiek patirštinta miltais. Vietinių vaikai savo porcijų nesuvalgo. Likučiai mums kaip priedas. Pasitaiko ką parnešti ir senukams.

KĄ GALVOJA APIE SAVE RUMUNIJOS TIRONAS

Absolūtus Rumunijos valdovas nuo 1965 m. Ceausescu be abejo, pasižymi psichiniais sutrikimais. Jis privertė jo valdomą komunistų partiją skelbti apie jį šitokią aprašymą:

"Rumunijos liaudies mylimiausias sūnus, genialusis vyras ir modernios socialistinės Rumunijos architektas, aštrios išvalgos lyderis, vedantis visus pažangumo ir gerovės keliu, iškiliausia asmenybė tarptautiniame komunistų judėjime ir politinėje sferoje" ir t.t.

Iš tikrųjų, Ceausescu nepaprastai talentingas. Jis sugebėjo sukurti alkį labai derlingos žemės krašte, nustumdyti pragyvenimo lygį darbščių ir gabių žmonių valstybėje ir elektros bei alyvos trūkumą krašte, kuriame yra alyvos.

Jis taip pat išgarsėjęs pasaulinio masto architektas - vandalas. Jo įsakymu su buldozeriais išnaikinta tūkstančiai senųjų kaimų ir miestelių, vaizdingais, spalvingais mediniais namais, o gyventojai iškelti

1989.X. 5

Nors gerokai pusto, termometras prie mokytojos kambario lango rodo -12°C. Sniego daug, o jėgų, juo toliau, juo mažiau. Vis sunkiau iš mokyklos parsigauti ligi namų. Kai kambarėlyje nemiegame, krosnelę prikūrename iki baltumo. Tada visi spėriai rausiamės po užklotais. Naktį pūga nurimsta, ima siausti speigas. Nuo jo pauškėjimo, tarytum šautuvo salvių, kartais pašokame iš miego. Sunkiausia tam, kurio atėjusi eilė pakurstyti skardos krosnelę. Motina, nuo didelio karščio vakare po apklotais apsipylusi prakaitu, - iš ryto būna prišalusi prie pagalvio. Pagaliau savo ruožtu apsarmoję ir prišalę prie pirkios sienos ir patys pagalviai. Vanduo kibire užšalęs.

Daugelis latvių, kurie ligi SAUSIO 21-osios buvo išsiųsti į poledinę žūklę, grįžo sodžium nušalę rankų ir kojų pirštus. Ima baimė, kad nebūtų gangrenos.

SAUSIO 23-ioji. Iškilo į viešumą, kad kolūkio elitas - pirmininkas, deputatė ir pardavėja - iš tikrųjų sušveitė dešras ir kitus maisto produktus, kuriuos JAV suteikė TSRS kaip paramą kare nukentėjusiems ir kurių didžioje paslapytį jau rudenį buvo atvežta ir mūsų sodžiaus gyventojams - padalyti visiems. Tačiau vietinės valdžios atstovai nepasidrovėjo atitraukti lemtingo kėsnio net nuo savo tautos brolių, kurie savo pečiais taip pat velka sunkų karo jungą. Be to, po sodžių važinėjo mokesčių rinkikai - tarytum fronto reikėms. Be jokio kvito, be jokio parašo. Jei pinigų kuris atsisakė duoti, tam prigrūmeno neskirti duonos.

KOVO 15-ąją ir iš mūsų išplėšė 20 rublių. Liko dar 20.

KOVO 21-oji. Iš voverių medžioklės grįžo medžiotojai. Jie papasakojo, kad taigėje susalę ir ten paliktas vienas iš tremtinių - karelių ar suomių tautybės.

Vargais negalais motina uždirbo vieną voverę. Ligi šiol voverės valgė tik pora šeimų, bet dabar visi mels-te meldžia, kad tik gautų nusipirkti.

KOVO 24-oji. Kolūkyje padvėsė arklys. Pasisekė nusipirkti gabalą mėsos. Pavadinom yhaha.

KOVO 25-oji. Pasklido žinia, kad vokiečiai paėmė Leningradą ir dar penkis didelius miestus!

KOVO 26-oji. Grįždamas namo iš taigos, kur žiemą, ruošdami malkas būsimajai navigacijai, dirbo tremtiniai, kelyje, nusilpęs iš bado, krito našlaitis Oskaras Snikeras. Jį pargabeno namo, bet niekas nespėjo vaikino išgelbėti. Jis amžinai užmigo kovo 27-ąją. Jį idėjo lentinė dėžė ir palaidojo ant aukšto Jenisėjaus intakėlio Lebediankos kranto, keli šimtai metrų nuo sodžiaus.

BALANDŽIO 1-oji. Justi artėjant pavasarį. Naktimis gerokai pašala, užtat dienomis išaulyje sniegas šen ten nutirpsta, atidengdamas akmenuotas kranto užuovejas. Ant upės ledo pasirodė dideli šiaurinių sniegunų būriai. Šie paukščiai tokio pat dydžio kaip stazdai. Čionykščiai berniukai išmokė šitų paukščių gaudymo meno - su kilpelėmis, kurias pasigamina iš arklių ašutų. Kilpas pritvirtina prie medžio lentelių, o šias įkasa į sniegą. Tada užberia šieno pasiupų, paukščiai atlekia tikėdamiesi lesalo ir įkliūva į kilpas. Paaikėjo, kad paukšteliai labai riebus ir nupešti atrodo, kaip mazos žąsys. Bet gaudynės ne kiekvieną kartą pasisekė, paukščių tuntai kitąkart praskrenda pro išdėliotas kilpas, ir tada valandas tenka laukti ir viltis, kad koks paukštytis įklius.

BALANDŽIO 8-oji. Gauname labai susmegusios duonos. Dedame į katilėlį ir verdame tokią lyg ir duonsriubę, tik ne su cukrumi, o su druska. Kad kaip nors nukreiptume mintis nuo valgymo, pradėjome kramtyti maumedžių sakus. Juos nuverda, skalauja šaltame sūryme, ir jie tinka vartoti, be to neribotą laiką. Čionykščiai gyventojai sakus kramsnoja nuo neatmenamų laikų. Turbūt todėl jų labai išsišovę žandikauliai.

BALANDŽIO 12-oji. Grįždamas iš miško darbų, galutinai netekęs paskutinių jėgų, pusiauvelyje krito Janis Kalėjas. Kolūkis arklių nedavė. Ligonį iš taigos parnešė ant rankų. Kalėjų šeimoje iš viso trys vaikai: Janis, Jekabas ir mažoji Dzidrinia. Jų motinai taip pat sutinusios kojos, išimetusios akių liga.

į niūrius cementinių blokų griozdus. Tai padaryta vardan "pažangumo", o tikrumoje norėta išnaikinti visą kultūrinį palikimą vengrų ir vokiečių mažumų

toje valstybėje.

Praeitais metais 30,000 vietinių vengrų išbėgo į Vengriją, gelbėdamiesi nuo diskriminacijos ir žiaurios režimo.

BALANDŽIO 13-oji. Mano sesės gimimo diena. Met abudu su motina kiekvienas iš savo duonos davinio padovanojome po gabalėlį. Gavome truputį kopūstų. Ilgai sirgusi dizenterija ir skorbutu, nuo mūsų amžinai atsiskyrė mūsų užjautėja, buvusi Latvijos mokytoja Teterė.

/ bus daugiau /

KĄ PASAKĖ STALINAS PROF. V. KRĖVEL-MICKEVIČIUI

1985 m. Vakarų Europoje buvo pasirodžiusi knyga "Stalin's Krieg" vokiečių kalba, parasyta prof. Ernsto Topitsch'o studijavusio filosofiją, istoriją ir sociologiją Vienoje, gi dabar profesoriauja Graz Universitete Austrijoje. Pereitais metais knyga buvo išversta ir į anglų kalbą.

Autoriaus nuomone, Hitleriui, tam visokio blogio genijui, bet menkam karvedžiui, priskiriama per daug reikšmingos rolės 1935-1945 metais. Hitleris, apsėstas dviejų idiotiškų aistrų, būtent, kad vokiečiams būtinai reikalinga daugiau gyvenimo erdvės (Lebensraum), ir kad vokiečių rasė yra virš visų kitų rasių, neišvystė gerų planų, kaip savo tikslus pasiekti.

Tuo tarpu Stalinas, užsigrūdinęs revoliucionierius, turėjo aiškų tikslą: sąlygoms leidžiant, užkariauti kapitalistinius kraštus pagal planus, sugalvotus Lenino jau 1920 metais, t.y. naudoti Vokietiją ir Japoniją kovoje prieš kapitalistines tvirtoves - Angliją ir JAV. Todėl jis ir pasirašęs neutraliteto paktus su Vokietija ir Japonija, kad plėtotų agresyvinę ekspansiją prieš minėtas kapitalistines tvirtoves.

Antrame pasauliniame kare deja, bent pradžioje, jam nesisekė, nes tiksliai nenumatė jėgų santykio tarp Wehrmachto ir Raudonosios armijos. Todėl negalėjęs pasiekti dominavimo Europoje tokios apimties, kokią jis planavo. Mat Stalinas tikėjosi, kad Vokietija ir Anglija išsivels į ilgą karą ir abi kariaujančios šalys nusilpnės. Tada jis būtų galėjęs išgalvoti Europoje. Todėl rusai ir buvo sutraukę daug karinių jėgų prie Vokietijos sienų, kad užpul-tų nusilpnėjusią Vokietiją.

Kaip iš knygos aiškėja, rusai nebuvo paruošę gerų planų kaip sėkmingai ir greitai atitraukti karines jėgas Rusijos gilumon, jei jos pradžioje negalėtų sustabdyti vokiečių. Maršalas Bagramian'as rašęs, kad prieš karą rusai daugiausia dėmesio kreipė į sėkmingus puolimus, bet nekreipė reikiamo dėmesio į skubotą ir greitą pasitraukimą ir už tai reikėję brangiai mokėti.

Minėtos knygos autoriaus nuomone, Vakarų demokratų vadai neįvertino ir nesuprato, kaip naudingai jie galėjo panaudoti Vokietijos-Rusijos karą. Teigiamu atveju kariaujančios šalys būtų nusilpnėjusios ir jų totalitariniai režimai, greičiausia, būtų suirę.

Hitlerio-Stalino viešais ir slaptais susitarimais, Kremliaus interesų sferon perėjo Suomija, rytinė Lenkija, Pabaltijo kraštai ir Besarabija. Tai įgalino Hitleri užpulti Lenkiją, o Kremlius galėjo atsiimti caro prarastas bazes Baltijoje. Prie tokios padėties, Kremlius galėjo, reikalui esant, trukdyti švedų rūdos transportus Vokietijon. Kremliui taipogi rūpėjo suomių nikelio kasyklos ir miško resursai, o Pabaltijo kraštuose - dideli maisto ištekliai.

Pagal prof. Topitsch'ą, Kremliaus plačius užsimojimus parodo ir Molotov'o pareiškimai 1940 m. birželio 30 d. Kremliuje prof. Krėvel-Mickevičiui, laikinai einančiam tuo metu Lietuvos ministrų kabineto premjero pareigas. Štai dalis tų Molotov'o pareiškimų:

"Dabar esame įsitikinę, daugiau kaip niekuomet, mūsų briliantinio draugo Lenino nesuklydimu tvirtinant, kad antras Pasaulinis karas mus įgalins perimti Europos valdymą, ką mes įvykdėme Rusijoje po Pirmojo pasaulinio karo. Todėl Jūs jau dabar turite pradėti įvesti savo kraštą į sovietinę sistemą, kuri ateityje valdys Europą".

Iš savo pusės galime pastebėti, kad "genialusis" Leninas vis tik suklydo savo pranašystėje, nes iki šiol raudonoji Rusija visos Europos nevaldo. Tačiau prof. Krėvel-Mickevičius, išgirdęs tokius siaubingus pareiškimus Lietuvos atžvilgiu, suprato, kad Lietuvos nepriklausomybės išlaikymas nebeįmanomas, tad grįžęs Kaunan, padėjo vainiką ant nežinomojo kareivio kapo ir pasitraukė iš ministrų kabineto pareigų. Garbingasis profesorius Krėvel-Mickevičius nenorėjo dalyvauti Lietuvos laisvės galutinėse laidotuose.

B.M.

Mūsų tikslas parduoti pigiau, negu kitos krautuvės.

Importo - eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietinės sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių VILNIUJE. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija.

Skyriui vadovauja Vidi-mantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

Taip pat savo krautuvėje turime:

SONY, PANASONIC, HITACHI, SHARP, PHILLIPS, FISHER, AKAI, SANSUI, TOSHIBA, FUSI, NEC, GRUNDIG, SIEMENS, SANYO, J.V.C., I.T.T.

Will this equipment work if I move away from Canada?

U.S.S.R.



Model VCA-114D \$525.00



Model F33S2-A2

EUROPE



110/220 VOLTS

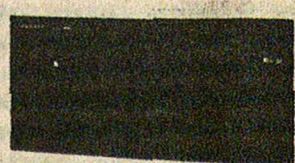


Model WQ-T351

AFRICA



Model VIL-C7000E \$ PHONE



Model R-7H10 \$300.00

SHARP PRODCUTS FOR SHARP MINDS!

It does if you buy from us !!!

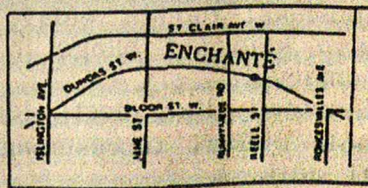


ENCHANTE
IMPORTERS & EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St W.
(Just west of Keele St.)

769-0631



KULTŪRINIS PUSLAPIS



Ema Mikulėnaitė

/ Iš ciklo "Namo"/

GERIEJI ŽMONĖS

Kaip man patinka pavardės, kurios baigiasi: "aitis"! Petraitis, Kalvaitis, Vaičaitis... Tie žmonės visada jauni, taurūs, romantiški, teisingi. Juose iškūnyti gražiausi mūsų tautos bruožai, nuo jų dvelkia mislinga praeities dvasia.

- Grigaitis.

Liesa, nervinga ranka spusteli mano pirštus. Akordeonas vėl užplėšia valsą.

- Galima?

Mes skriejam virš pavasario purvu apneštų skaityklos grindų. Kiti sustoję žiūri, atsišlieję sienų, ir nepradedą. Jie mato, kad negalima trukdyti, nes šokis yra dvasios išraiška, aukštesnė būtis, kurią muzika paleidžia iš kalėjimo. Rodos išnyksta kūno svoris, nebelineka atskirų dalių - vien keliantį aukštyn slapta harmonija... Nedrįstu net pažvelgti į partnerį.

- Kur jūs išmokot šokti? - klausia, kai nutrūksta valsas ir mudu liekam lyg ore pakibę.

- Pievoje, - atsakau.

- Matyti, ji buvo nepaprasta.

- Taip. Jos žolė turėjo mažus dantukus ir mums be mat pragrauzdavo sportbačių gumą. Reikėjo šokti, kad nejaustum skauomo.

- Nesiekiant kojom žemės?

- Taip...

- Oi, mokytoja... Kaip jūs atsidūrėt čia?

- Lemtis, - šypsauisi.

- Kas? Lemtis?... Eime, išgersim vyno pas vedėją.

- Dėkui, aš nenoriu.

Na einam, šnektelsim. Reikia susipažinti.

Ne. Tokie žmonės per daug pavojingi. Jie traukia lyg svaigi bedugnė, žiojinti tarp saunių charakterio ir valios nuolaupų. Akys liepsnoja, veidas - pralaimėto mūšio laukas, kuriame liko daug narsos žinklų ir pelenais užbertas iššūkis gyvenimui.

Ne, neisiu.

Kiek jam metų? Gunktelėjęs...

- Tai einam šokti.

- Kad nemėgstu polkos.

- Aš irgi. Kiek jie dulkių prikels!.. Tai ką gi čia padarius?... Nenoriu, kad taip ir išsprūstumėtė. Lyg aukso zuvytė...

Mergišius, - galvoju.

- Man laikas namo.

- Namo?... Su vištom tūpt. O aš prieš aušrą išvažiuoju.

- Kur?

- Taip pat namo. Jei galima namais vadint... Oi, mokytoja! Nuostabi mintis! Vaziuojam.

- Su jumis?..

- Taip. Į pasaulio kraštą.

- Per arti. Jei važiuoti, tai važiuoti.

- Tuomet - i jūsų tėviškę.

- Kaip?..

- Ten dirbu. Ten mano namai, o čia gimtinė.

- Iš tikrųjų?..

- Antlieptėje. Elektrinėj. Devintą valandą turiu jau būti ten.

- Bet pamokos...

- Pamokos?... Spjaukit. Dėl kelių dienų. Kam lemta būti protingam, vis tiek bus - mokysit ar nemokysit, o kam nelemta... Štai žiūrėkit, kaip jie trypia. Įraude, patenkinti. Ir tegu trypia, tegu žemę dirba. O jūs... Juk neketinat pasilikti šiame užkampyje?

- Ne... Kai tik sulauksiu ženklų...

- Reikia drąsiai gyventi, nelaukti. Nepaisyti visokių pramanytų varžtų, normų ir draudimų. Na, kaip? Aš galiu pakalbėti su direktorium - vaikystės draugas. Juk po trijų dienų - pavasario atostogos.

- Taip, bet ne viskas padaryta...

- Viskas nebus niekada padaryta. Maunam! Tokia proga nepasitaikys.

- Tai aš bėgu susikraut.

- Kraukit be baimės. Nuo slenkščio ligi pat slenkščio pargabensiu. Palydėti?

- Dėkui, ne, čia keli žingsniai, bus greičiau. Bet su direktorium, jei galit...

- Dabar užėinu.

Į naują lagaminą sukišau drabužėlius, visokias smulkenas, o batų, knygas ir žieminių palat - i lovatiesę. padariau toki ryšulį, kurio truputį gėda prieš Grigaitį, bet ką darysi - šitokia proga, o numanau, kad rudenį čia nebegrišiu. Užteks. Dveji metai jau baigiasi - nieko. Jokio likimo ženklų nesulaukiau. Taip galėčiau ir prastumti gyvenimą. Ne. Tegu važiuoja ryšulys.

Klevas galės spoksoti i kitą mokytoją. Gal atsiųs gražesnę? O seimininkas? Apie tai nėra kada galvoti. Reikia krauti. Ir dar truputį pamiegoti, kad nepjautų snaudulys kabinoje.

Kad tik užmigčiau, kad tik nurimtu širdis. Kokia jina! kvaila - dėl menko nieko ima šokinėti, nors tu ją suriši.

Vaziuojam.

Rytas jau čia pat, jaučiu jo vėsus dvelkimą net karštoje pridvisusioj kabinoje.

Vaziuojam!

Plentas tuščias, matau tik mažą atkarpėlę, kuri bėga prieky ir traukia kelią iš tamsos. Stebuklas! Pasiekti namus nuo slenkščio lig slenkščio. Grigaičio galva pasiūbavo, pasiūbavo ir nuvyto ant mano peties. Vargšelis, akių nesumerkė. Vis per mane, per tą direktorių lig ryto...

Bet - vaziuojam.

Vairuotojas vis brūkši man per koją, perjungdamas greitį, nes kabinėlė mažą vietą, ir nuo benzino išdagu man kyla šleikštulys. Neduokdie tokiam žmogui šiais laikais gyventi. Kartą maniau, kad mirsiu Kauno stotyje. Tik pasiūriu i autobusą ir visas mano vidus veržiasi laukan. Širdis sustoja, rankos kojos tirpsta... Buvau tada iš Kryžkalnio penkias valandas atriedėjęs užsnigtu keliu. Autobusiškai tuomet eidavo mažučiai, šmailianosiai, linguodavo kaip ant bangų ir tiesiai iš motoro leisdavo i vidų smarvę.

Galvojau viską mesti, jei gyva namus pasieksiu, nevažiuoti niekur, teprasmenga, nueiti pas dėdienę ir išmokyti siūti.

Negražu, jeigu dabar tarp dviejų vyrų imsiu žiaugčio - 4 psl.

ti. Žiūriu i kelią, kai jis bėga prieky, kai nelekia pro akis medžiai, nemirguliuoja reginiai - geriau. Tartum nelieka jokio tarpo, kelias sutampa su judėjimu, judėjimas - su kraujo tempu gyslose, ir ta vienybė tampa abso-

liutaus greičio išraiška... Cha cha... Vaziuojam! Iš džiaugsmo galima prasima-

nyti visokių niekų. Grigaitis miega, slegia petį, vairuotojas vairuoja, - aš viena! Kas yra absoliutus greitis? Niekas? Kur jis yra? Visur? Uch!

Kas atsitiko? Ką taip staigiai sustojom? Gal sugedo?

- Vairuotojas išlipo, o Grigaitis tapo išmestas iš sap-

no. Jo akys pasidarė kvailos ir bejėgės.

- Kas čia? Kur mes? Kas atsitiko?

Ir aš labai norėjau išlipti, bet nedrįsau. Kentėsiu.

Sėdint galima ilgai ištverti. Per praviras duris iėjo gyvo oro, aš prisitraukiau jo pilną krūtinę.

Vairuotojas parsinešė kažkokį įrankį.

- Sakau gi, kas čia blizga? Geras daiktas.

Numetė po kojom.

Jau už Kauno? - paklausė mieguistas Grigaitis.

- Dar ne, bet greitai būsim.

- Tai varyk, varyk!

Matau, jis nori atsigriebti už snaudulį ir pasirodyti,

kas yra.

- Dar mokytoją užvežti.

- Užvešim.

- Mokytoja, mokytoja... - nesuprantu, ar pradeda dai-

nuoti, ar šiaip išlūliai žiūri nežinia dėl ko perdegusiomis, bet dar karštomis akimis. - Tai koks gi velnias atnešė

jus i tą juodą užkampį?

- Lemtis, - sakau. - Aš nenorėjau rinktis.

- O galėjot?

- Na, gal ne taip: aš nenorėjau kištis. Juk daug kas išsisuko, rado darbą prie namų. O aš labai myliu pasaulį,

man atrodo, kad visa, kas vyksta, turi gilią prasmę. To-

dėl ir noriu pamatyti...

Nutilau, pasirodė, kad jis juokiasi iš mano nuosirdumo.

- Kiek jums metų?

- Aštuoniolika. O jums?

- Man?... - jis tartum nustebo, kad drįsau paklausti.

Atsiduso:

Aš senas, bet ne metai, ne - Skausmai pasendino mane.

Dabar pamačiau plikę. Nedidelis rausvos odos plotelis lyg perspėjimas, kad galva - tai kaukuolė.

- O mūsų kraštuose kaip atsidūrėte?

- Iš meilės... Aš likimą stvėriau už ragų. Ir šit likau tuščiomis, kruvinomis rankomis.

- Gal jūs poetas?

- Ne... Tik šiaip jaučiu grožį ir skausmą. Aš - laivas,

suduzęs i uolą.

Jau svito. Pro kabinos langus šmėsčiojo margi pavasario lopai. Čia Aukštaitijoje, sniegas greičiau nubėga nuo kalniukų, linksmai kvatodamas iš visų dalykų nepastovumo, virsta upeliais ir puola i vandenynus. Mūsų pavasaris

dėl to skardus, balsingas, pilnas nuotykių ir neapsakomos laisvės. Aš puikiai suprantu, kodėl Grigaitį meilė atvedė čionai. Čia meile dvelkia kiekviena žolytė.

Bet kas pasidarė? Kodėl jis taip kalba? O, kad aš galėčiau... Pilka užkampio mokytoja... Ta, kuri jo širdį sužeidė, aišku, graži, valdinga, žibantiom juodom akim,

vešliais banguotais plaukais - kaip naktis. Baigusi aukštąjį. Joks vyras neatsilaikys.

Man pasidarė silpna. Susiriečiau ir iš visų jėgų laikiau si išikibus kelio - kad tik jis neišsprūstų, kad neatitrūktų. Čiau. (Mat belepėdama sugrioviau absoliutaus greičio formulę.) Tycia nevalgiau, jei kas, geriau tuščiai žiaukčioti. Jeigu devintą valandą būsiu namie, tai patys pusryčiai. Kaip jie nustebs!..

O laiko lekiantys žirgai Kasdien artėja...

Vėl. Kaip nuskaidrinti šią liūdną sielą? Ką pasakyti, kad jo melancholija išsisklaidytų ryto erdvėje, kad jis pažvelgtų, kaip giliai žmogus gali atjausti žmogų, gali staciai paimt i savo širdį visą kito sielvartą. Kai sokom, juk atrodė, kad...

Manęs jau niekas nemylės.

Širdis sustingo. O aš! O aš!.. Aš viską atiduočiau, kad nusišypsotų kancios prislėgta būtybė. Toks vyriškis... Nedrįsau nė akies krasteliu pažiūrėti, nes sėdint taip arti, atrodė, kad visi jausmai ir mintys pereina be užtvarų.

- Ar šalta, mokytoja?

- Ne.

- O ko drebi?

- Šiaip... Nemiegojau.

- Rūpinaisi?

- Taip.

- O! Turim vaistų. Kaip aš užmiršau!

Iš portfelio išlindo butelaitis.

- Gurkštelk, mokytoja. Nervai atsileis. Sušils.

- Čia degtinė?

- Ne, čia vaistai.

Gurkštelėjau. Grigaitis gurkštelėjo savo ruožtu. Ir pradėjo girtis: ot mes ten buvom, ot mes tą darėm, ot mes tiek išgėrėm, ot aš tą pasakiau, ot jis man sako, ot aš jam i snukį...

O man kad pasidarė lengva! Atsileido visos veržlės - ne dėl to, kad gėriau, o kad nebemylėjau Grigaičio.

Mačiau jo rausvą plikę, maišelius po akimis, rauksles ir galvojau: nevykėlis. Taip, taip, nevykėlis, kurio valtis su dužo, nes ją laikė netvirta ranka. Kaip gera, - vėl esu laisva! Nebemyliu.

Jau pusė kelio atvažiuota, jau šviesu, matyti visa, ką žiema padarė. Visas purvas.

Ir va, mane nusmelmia: ką mes rasime namie? Sunkvežimis sustos prie durų, vyrai iškels iš kebulų mano tun-

telį, reikės gi juos pakviesti i vidų, pavaišinti bent šviežiu pienu, jei nenorės ilgiau gaišti.

Priemenėj asla plūktinė, ištrupėjusi ir, aišku, nešluota. Stovi maišai grūdų, tai vištos lenda, vos tik durys kiek prasiveria. Vištas jie išveja, bet šluoti nepaspėja. Juk i senatvę laikas pradeda lėkt kaip pasiutęs, net keista - rodos, žmogus niekur neskuba, ramiai sau būva, o laikas pro jį - lyg erzilas.

Galų gale nėra ir prasmės šluoti, kai nieko nelauki, niekur neskubi. Bet aš idėsiu tas grindis, kai tik uždirbsiu. Būtinai!

Toliau - gryčia. Moterys ruošis, kūrens krosnį, varstys duris. Asla joms nė motais. Tėtė greičiausiai dar gulės.

Jis mėgsta tyliai pasišnekučiuoti su savim, kai troboje išaušta rytas, neraginantis imtis vyriškų darbų. Antosei gyvulius pašerti - vienas džiaugsmas, viskas tarytum darosi savaime, seniai nusistovėjusia tvarka, tėtė lieka vienas, nuošaly, niekam nerūpi, ką po nosim murma.

Aš irgi nedrįstu klausytis.

O šiaudai lovoje jau susitrynę (reiks pakeisti), kyšo, styro, byra, antklodė ir paklodė sujaukta, nespindi, ne, nespindi baltumu.

Tai kad galėčiau paukštele nuskrust ir sutvarkyt viską, kol mes atvažiuosim!

Jau niekas man daugiau nerūpi. Grigaitis, tas pagyrų puodas, žavios judaakės sukultas, matys mano varganą lizdą ir juoksīs... Tokie gi nesupranta, kas svarbiausia. Jiems reikia išorės, dailumo. Ak, geriau jau būčiau nevažiavus...

Utena artėja kas minutė. Jau visi nutilom savo rūpesčiuose. Kalba tiktai motoras ir asfaltas su guma. Mes klausom. Man rodos, kad jie meldžia aukščiausias galybes pranešti pirkliai, jog atvykstam.

Ūmai krūtelim ir dunktelim. Kas atsitiko? A, milicininkas. Tikrins.

Vyrai abu išlipo, aš likau atviroje kabinoje. Nuo stailgiai plūstelėjusio oro vėl griebė šleikštulys. Sėdėjau užsimerkusi, lyg per vatą girdėjau, ką aukštu kaprizingu tonu aiškina Grigaitis.

- Manai, kad mes nežinom, kiek tokioj kabinoj telpa. Bet ką daryti, jei "Pobedos" nėra, o reikia parvežti ligonį.

- Ligonį?

Milicininkas žvilgtelėjo i mane.

- Bet greitis viršytas.

- O kai greitoji lekia, ar kas žiūri greičio?

Milicininkas ir vėl žvilgtelėjo.

Tuomet man pasidarė visai negera, išlipau ir nusi-

kusi emiau žiaugčioti. Laimė, kad skrandis buvo tuščias.

- Na? Patenkintas? Galim važiuoti? - iš aukšto skal-

dė tarsi antausius milicininkui išūlus Grigaitis, ir man nuo to dar labiau spazmai gniaužė vidų.

- Vaziuokit...

Tai vėl dabar girsis, kaip sutvarkė šią pienburnį.

- Šaunuolė! - pliaukštelėjo man per petį. Būtų išdūręs skylę. Bravo, mokytoja! Galėtum būt gera artistė.

Aš nusijuokiau. Tikrai smagu, kad šitas pasipūtėlis Grigaitis nematė mano tikrojo silpnumo. Net priešnerkšta asla nebe taip slėgė. Kas bus, tas. Iš kailio gi neišsiner-

si. Antra vertus, kas man tas Grigaitis? Gal nė akyse daugiau nematysiu. Tegu sau mano, ką tik nori. Et!

Ir atsidūriau jo glėby. Kas vėl čia buvo? Kas mus subloškė? Akimirka tarsi netyčia karštos supleišėjusios lūpos prigludo prie kaklo. Aš beveik numiriau, bet nuda-

viau nepastebėjusi.

- Kad ją perkūnas! - nusikeikė šoferis.

Višta? - pasiteiravo atsainiai Grigaitis.

- Kas gi kitas! Išsaudyti visas.

- Na jau na. Ką bobelės valgs?..

Baisu. Kaip man dabar įveikti šią trauką. Prie to nevykėlio, prie to suduzusio žmogaus, prie pagyrūno... At-

rodo, kad aš sėdžiau greta bombos, kurią taip knieti palytėti, nors žinau, kad žūsi. Širdie, širdie, pasigailek, ne-

leisk ištrūkti alkaniems apsvaigusiems žvėrims iš mano kūno. Aš nenoriu žūti. Nenoriu būt Grigaičio pavergta.

- Na ir kelelis, kad ji giltinė parautų, - švelniai pareiškė pirmąkart vairuotojas, kai, nesutraisę vištos, išvažiavo iš asfalto mano namų link.

Jo žodžiai kaip šalti lašai užtiško. Pasijutau kalta, bet iš kur galėjau žinot, kas dedasi už trijų šimtų kilometrų.

- Benzino pritrūksiu, jei taip reikės gauot.

Pati mačiau, kad reikalai prasti. Duobės pilnos vandens, palaidas molis virš nebaigusio tirti led.

- Toliau bus žvyras, čia tik iš pradžių...

- Ar niekas to kelio netaiso? Niekam jo nereikia?

- Reikia, reikia. Matot gi, kaip išvažinėtas.

- Tai ko netaiso?

- Nežinau...

Motoras urzgė, springo, čiaudėjo. Aš nedrįsau nė žvilgtelėti i vairuotoją. Toliau, toliau!.. Kaip nors - toliau, kur sausas žvyras vandenį iškart nuleidžia i gelmes. Tiek važinėta i turgų, i stoti, pas daktarą, pas valdžią. Kelias visada buvo geras, net ir per polaidį, kai nežinia, ar roges kinkyt, ar ratųs. Niekas jo nekeikė, visi gerbė ir mylėjo. O kaipgi! Kelias - tai nepaprastas dalykas. Ne žemės kaspinėlis, o susisiekimas. Abstrakcija.

- Statybos, - sakau. - Čia prie miesto, išmalė.

- Užteks.

- Kaip? Nevažiuojam? - paklausė Grigaitis.

- Benzinas baigiasi, purvynas nesibaigia.

- Bet ten toliau... - sakau nedrąsiai.

- Kai iklimpsim, tai kukuosim. Ir taip devintą Anta-

lieptės nepasieksim.

- Tai ką daryt? Mergaitės nepaliksim.

Nežinau.

Tyla truko neilgai.

- Aš išlipo, - pareiškiau.

- Kur? Jokiu būdu, - tarė Grigaitis.

- Jum nėra kada, važiuokit. Prašau iškelti mano daiktus.

- Na, nečirškėk, leisk pagalvoti.

- Ką čia sugalvosi. Leiskit.

- Pala! Jau sugalvojau. Šaunam pas mane, pabūsi, pailsėsi, o po darbo nuvešim.

- Na ka iūs!

- Kodėl? Tai protingiausia - ir vienintelė!- išeitis.

- Ne, ne! Išleiskit.

- Tai ožka. Mes gi ne žvėrys, nesuėsime.

- Žinau, kad nesuėsit, bet prašau iškelti mano daiktus.

- Na gerai, bet atsimink...

Gerai, gerai, - nutraukiau. - Viso gero. Dėkoju.

Vaziuosiu mat aš i jo lizdą! Pas judaakę gražuolę, sukūlusią jo širdį lyg asotį... Arba pas kokią kitą padėvėtą tigrę, užėmusią anos gražuolės vietą. Ir lauksiu, kol koks vairuotojas... Bet kelias bus tas pats! Lig vakaro nepasikeis.

Keliaukit sau! O aš pareisiu. Neprapulsiu. Lagaminą va i vieną ranką, o ryšulį su knygom - ant pečių. Kol kas nė nesunku. Jau porą kilometrų atvežė. Liko tik dešimt. Ligi vakaro kaip nors. Kad ir po metą pasistumsiu, užtat neraudonuosiu dėl nešluotos gryčios. Ir netūno-

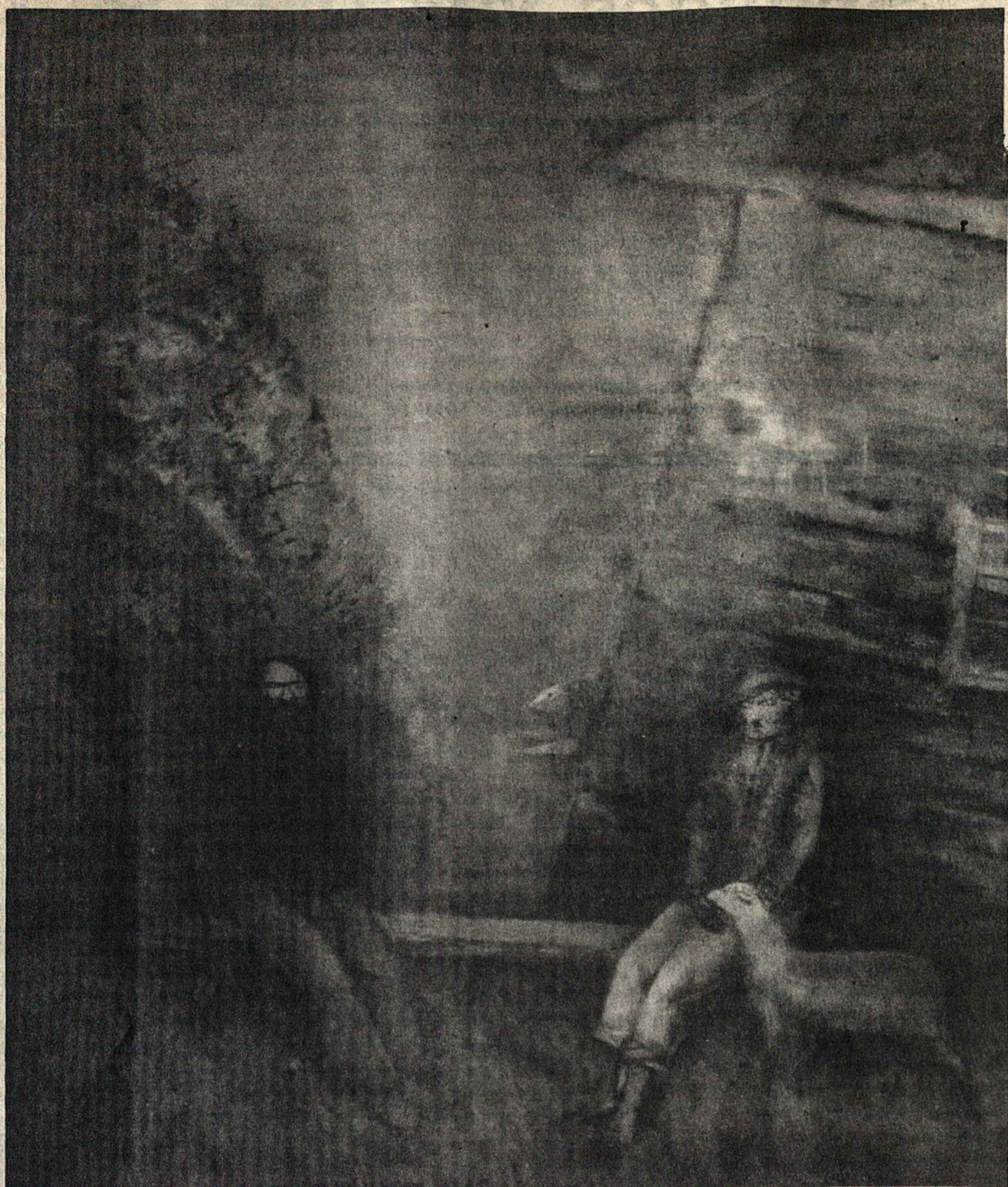
/nukelta i 5 psl...../

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠEŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. C Valančius



JONAS DANILIAUSKAS: poetas SIGITAS GEDA SU TĖVU.

(Aliejinė tapyba, 1985 m.)

PAVYZDINGAS ELGESYS
ŽAVI BRITĄ
"Europos Lietuvoje"
Nr. 37 atspausdintas "The
Sunday Times" žurnale

Clement Freud pasisaky-
mas apie išpučiusio jo
draugo, kuris dalyvavo
Pabaltijo valstybių simboli-
niame "Baltijos Kelyje"

/.....atkelta iš 4 psl./

GERIEJI ŽMONĖS

siu svetimų namų kampelyje lyg kietis rožės karalystėje.
Tai kas, kad ima lyt ir žiauria per veidą sūrus van-
duo. Vis vien pareisiu. Kelias mano. Ir tegu jo netersia
svetimi nešvarūs ratai. O!

O gal kas arkliu pavėžės?

Bet čia ne viskas. Praėjo kiek laiko. Žemaitija paliko
be manęs - lemtis jau liepė eit kitur, ir mudvi su mama
šeštadienį birželio pabaigoje garsiai juokėmės. Aš baltai
iššveičiau grindis, o ji ištraukė perkepę duoną, apklojo
drėgnu rankšluosčiu; kepalai ant suolo gulėjo kaip gyvi
parsiukai. Langai buvo atidaryti, šiltas trobos kvapas
maišėsi su vasaros kaitra.

- Žiūrėk, - mama parodė. - Kas gi ten ateina?

Ant vjeskelio stovėjo sunkvežimis, o i mūsų atslaimą
jau kopė žmogus.

- Nematytas... Gal kelio paklausti.

Aš nebespėjau pamatyti pro jazminą. Netrukus pabel-
dė. Iėjo smarkiai pasilenkdamas per slenkstį.

Su rožėmis! Grigaitis.

- Sveikinu vardo dienoje.

Ir tuoj išėjo. Net nepamatė, kaip baltai išplautos
grindys. Bet aš nelaikiau.

- Kas čia? - mama žiūrėjo įtariai.

- Pažistas.

- Ženotas?

- Nežinau. Turbūt.

- Žiūrėk... Mergaitė turi būt kaip laikrodis.

Žiūriu. Jis lipa į kabiną. Nuvažiuoja.

- O i ką tas rožės merkti?

- Į puodynę. Vazų gi neturim.

- O kur pastatyti?

- Ant suolo.

- Prie duonos gal joms negerai?

- Gerai...

O kartais dingteli: ar jis dar gyvas? Turbūt - ne. Juk
paakiai buvo nukarę.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392



London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik i lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous)
grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą
trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que.
8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozai S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606;

... "Miestų valdybų išrūpinti
ir savanorių vairuojami
autobusai visą dieną vežio-
jo žmones į grandinę, ku-
rios atstumas būtų tas
pat kaip nuo Londono iki
Glasgovo. Šią gyvą grandinę
galėjo sudaryti mažiau
negu 500.000 žmonių, bet
joje dalyvavo du milijonai.
Vietomis tos grandinės
gretos susidare iš šešių
asmenų.

Po to Vilniaus jaunimas
plaukė laiveliais ir baidar-
ėmis Neries upe, valyda-
mi jos pakrantes. Lietuvos
sostinės parke 20.000 mi-
nia klausėsi savo vadovų
kalbų. Kai ji išsiskirstė,
ten nebuvo nei vieno bute-
lio, skardinės, "ar net ci-
garetės nuorukos" žolėje,
pasakė mano draugas. Ir
tuo momentu jis jautėsi
labai išdidžiai.

PERSVARSČIUS BYLAS, KALANTA PRIPAŽINTAS BUVĘS PROTINIAI SVEIKAS

Lietuvos prokuratū-
rai paskelbus, kad Romas
Kalanta susidegino už Lie-
tuvos laisvę todėl, kad
buvo psichiniškai nesveikas
ir savižudiškų palinkimų,
Atgimimo eigoje buvo
pareikalauta jo nutrauktą
bylą atnaujinti ir paskelbti
galutines išvadas.

Psichiatrų ekspertų
komisija spaudoje dabar
paskelbė galutinį sprendimą:
"Komisija nukrypimų nuo
normalios psichinės būklės
nekonstatavo: R. Kalanta
savižudybės metu galėjo
suprasti savo veiksmų esmę
ir juos valdyti".

Taip pat buvo panaikin-
ta 7-ųjų asmenų baudžiamo-
sios bylos. Jie 1972 m.
buvo nuteisti įvairiomis
bausmėmis už tai, kad
po R. Kalantos laidotuvių
1972 m. gegužės 19 d.

RUOŠIAMAS KULTŪROS KONGRESAS

LTSR Kultūros Ministe-
rijos ir Lietuvos Persitvar-
kymo Sąjūdžio Seimo Tary-
bos bendru nutarimu, š.m.
gruodžio 15-16 d.d. Vilniuje
ruošiamas Lietuvos Kultūros
Kongresas.

Nustatyta, kad šiame
kongrese dalyvaus 1.000
delegatų su sprendžiamąjo
balso teise ir 3.000 svečių.
Laukiama daug žymių lie-
tuvų kultūros veikėjų iš
įvairių pasaulio šalių.

Pažymėtina, kad spren-
džiamasis balsas kultūros
veikėjams lietuviams iš
įvairių pasaulio šalių
nežadamas...

ATKURTA LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJA - LSDP

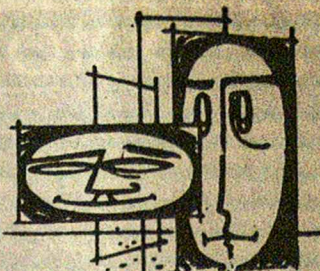
Vilniuje, Mokslo Akade-
mijos rūmuose įvykusioje
atkuriamojoje LSDP konfe-
rencijoje dalyvavo daugiau
kaip 170 šios partijos narių
iš įvairių Lietuvos miestų
ir rajonų. Buvo nemaža
ir spaudos atstovų bei sve-
čių.

Susirinkusius pasveikino
Vokietijos lietuvių social-
demokratų draugijos vardu
Andrius Bylaitis, LSDP
užsienio delegatūros vardu
inž. Jurgis Valaitis, Sąjū-
džio Seimo Tarybos narys
Arvydas Juozaitis ir kitų
organizacijų atstovai.

Komunistinis "Tiesos"
laikraštis neatspausdino
jokių komentarų dėl įvyk-
sios konferencijos.

• LIETUVOS ŪKININKŲ
SAJUNGA susitarė su Šve-
dijos ūkininkais, kad š.m.
rugpjūčio-spalio mėnesiais
ten vyktų ūkio darbininkai
pasimokyti kaip vesti sava-
rankiškus ūkius. Švedų pa-
tyrimas yra labai naudin-
gas.

KREIVI VEIDRODŽIAI



Dadža žim. I.A.

dalyvavo grupėse, pažeidu-
siose viešąją tvarką. Dabar
prisipažinta, kad dėl "ne-
tvarkos" buvę kalti ir lai-
dotuves organizavę val-
džios atstovai.

Ne tik taip "gražiai"
pasirodė valdžios atstovai
ir jų nuorodų vykdytojai -
prisimename, kaip bruta-
liai žmonės buvo daužomi
lazdomis, kad drįso pagerbti
mirusįjį Kalantą...

• Čekoslovakijos atstovas Maskvoje aukščiausiam ko-
misarui patiekė prašymą, kad būtų leista įsteigti Čekos-
lovakijos karo laivyno ministeriją.

- Bet kam jums toji karo laivyno ministerija, jeigu
jūs neturite vandenyno? - paklausė Kremliaus pareigūnas.

- Bet jūs juk turite kultūros ministeriją...

• Tai ką, nē nepajutai, kaip šiandakt ramiai sugrįžau
- džiaugiasi vyras, gerai išmiegojęs ir pasiruošęs pusry-
čiams.

- Tikrai buvai ramus, tik tie trys vyrai, kurie tave į-
nešė, kėlė triukšmą, - atsakė žmona.

VANDUO - SVARBUS ELEMENTAS

Žmonėms, kurie atlieka sunkius fizinius darbus,
esant karštame ore arba kurie mankština, reikia atsta-
tyti išprakaituoto skysčio kiekį organizme. Vidutinės
kanadietiškos vasaros laiku išprakaituojama netgi daugiau
kaip litrą vandens per 1 valandą laiko, jeigu sunkiai
dirbama saulei kaitinant. Jeigu tuojau neatstatomas or-
ganizme skysčio kiekis, galima gauti karščio smūgį.
Medicinos specialistai visi pasisako, kad geriausiai gerti
vėsų (ne ledinį) vandenį.

Pastaraisiais metais pagaminta pardavimui specia-
lūs gėrimai ir skelbiama, kad sportuojantiems jie ypač
naudingi, nes atstato druską, potasiumą, prarastus pra-
kaituojant, o taip pat suteikia karbohidratų energijai
palaikyti. Bėda tame, kad visuose tuose gėraluose yra
cukraus, kuris pažymėtina sulėtina organizmo sugebė-
mą absorbuoti iš virškinamojo trakto skystį.

Specialistai pataria gerti vandenį troškuliui apra-
minti ir atstatyti skysčio balansą, ir tik po to gerti
ką nors kitą. Jeigu jūs laikotės normalios dietos, nėra
ko rūpintis mineralų kiekio atstatymu ar energijos sutei-
kiančiais karbohidratais.

Yra kalbama, kad geriausias gėralas po sunkaus
darbo esąs alus, nes jis ne tik atstatas organizmo skys-
čius, bet ir pridėdas greitai energijos. Tikrumoje, alus
turi savyje alkoholio, kuris v a r o skystį iš organizmo
ir todėl visai netinkamas, kai jums grėsia dehidracija
- karščio smūgis. Pirmiausiai reikia atstatyti organizmo
skystį ir palikti alų ar kitus gėrimus, kai galėsite ne-
dirbti ir atsipalaiduoti.

/Issue 1294, September 29, 1989, "Canadian Scene",
Marcus Van Steen. Vertė B.N./

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

BE AUKŲ NEBUS DARBŲ!

NORINČIŲ DIRBTI YRA, BET
ŠVIETIMAS, KULTŪRINĖ BEI POLI-
TINĖ VEIKLA IR VISI KLB DARBAI
NEĮMANOMI BE JŪSŲ AUKŲ.

Paremkite KLB Krašto valdybos
visuomeninę-politinę veiklą.

Aukas siųsti ir čekius rašyti:

KLB Krašto valdyba,
1011 College St.,
Toronto, Ont., M6H 1A8

Pakvitavimai bus išduodami paaukojusiems
\$20.- ar daugiau metų bėgyje.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto

valdybos veiklai paremti siunčiu

Vardas, pavardė

Adresas

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

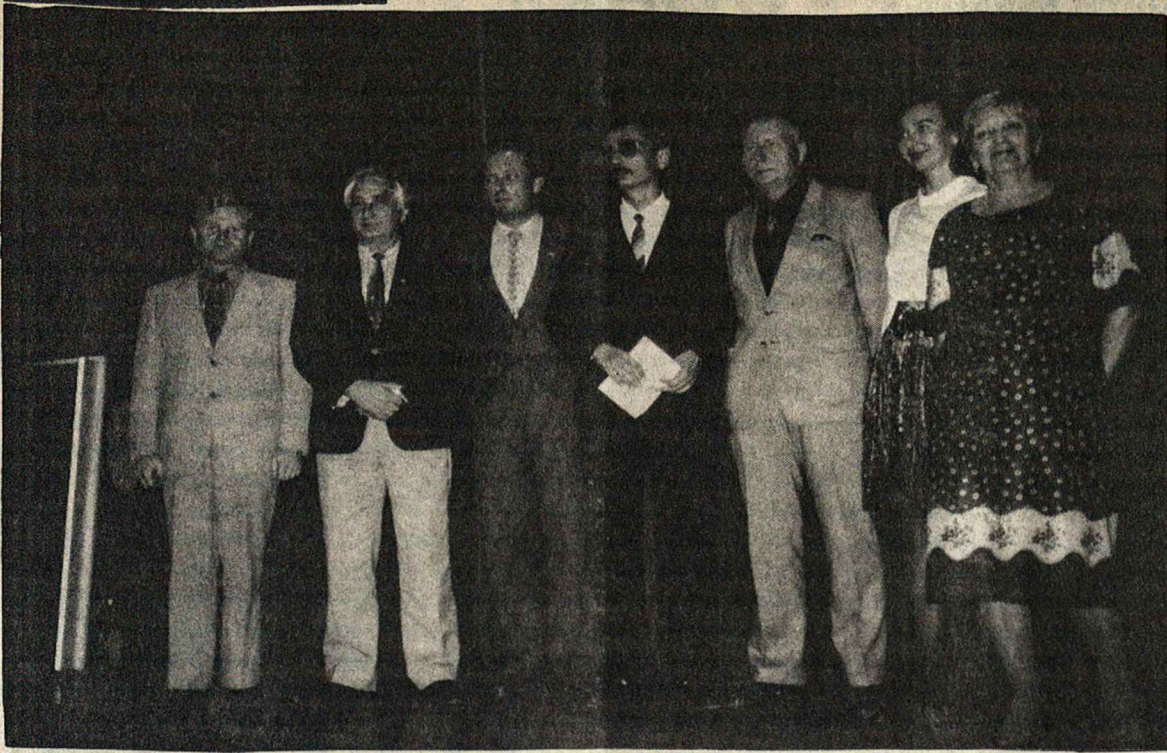
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Altona Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834



Lietuvos rašytojai—jos Toronte 1989.9.25 d. Iš kairės: Aleksandras Krasnovas, Raimondas Kašauskas, Kornelijus Platelis, Ričardas Gavelis, Romualdas Lankauskas, Regina Rudaitytė ir Galina Baužytė-Čapinskienė.

RAŠYTOJŲ IŠ LIETUVOS VAKARAS TORONTE

Pirmadienį, rugsėjo mėn. 25 d., 7:30 val.v., Prisiikėlimo P-jos didžiojoje salėje Toronto tautiečiai ir tautietės turėjo retą progą arčiau susipažinti ir padraugauti su septyniais rašytojais, dalyvaujančiais pirmą sykį laisvame pasaulyje su Lietuvos vėliava kaip lietuviai, tarptautiniame PEN Klubu suvažiavime. Tai tikrai nuostabus įvykis, kad lietuviai suvažiavime nebus vadinami "ruskiais" ir, kad jų darbo vaisiai - kūryba nebus priiskiriama Sovietų Sąjungai, bet Lietuvai.

I suvažiavimą-kongresą iš Lietuvos atvyko: Galina Baužytė-Čapinskienė, docentė, Vilniaus Universiteto užsienio literatūros katedros vedėja; Regina Rudaitytė, filologijos mokslų kandidatė, Vilniaus Universiteto dėstytoja; Ričardas Gavelis, gimęs Vilniuje, baigęs Vilniaus U-tą, prozininkas; Romualdas Lankauskas, gimęs Klaipėdoje, prozininkas. Studijavo literatūrą Vilniaus U-te. Yra mėgėjas dailininkas. Prieš vakaro pradžią ir po vakaro tautiečiai turėjo progos apžiūrėti keliolika jo paveikslų kitoje salėje. Raimondas Kašauskas, telšiškis, prozininkas. Baigęs lituanistiką Vilniaus U-te. Rašo romanus, apsakas. Aleksandras Krasnovas, zarasiškis. Baigęs lituanistiką Vilniaus U-te. Literatūros

kritikas, išrinktas VAGOS leidyklos vyriausiu redaktorium. Gimęs 1948 m. Kornelijus Platelis, gimęs 1951 m. Šiauliuose. Poetas, esėistas-apybraižininkas. Jis dirbo 15 metų kaip kelių inžinierių. Pajutęs tikrąjį savo pašaukimą, kuria eilėraščius.

Vakaro metu Krasnovas, Lankauskas, Gavelis pasiskaitė ištraukas iš savo kūrybos. Kašauskas papasakojo, kaip pavergtose Lietuvoje lietuviai buvo žiauriai persekiojami. Rašytojai, poetai, menininkai ir visi patriotai kultūrininkai buvo verčiami "kurti" pagal komandą. Dabar rašytojams, poetams ir menininkams yra prieinama skauda, plati ir labai svarbi lietuvių tautai tremtinių ir partizanų tema, kurią, dar esant likučiams tų tragedijų gyviems liudininkams, reikia iš jų pačių lūpų perkelti į literatūrą, poeziją ir meną.

Lietuvos PEN Klubu pirmininku dabar yra Romualdas Lankauskas. Šis literatūros vakaras buvo surengtas paskubomis, nes apie rašytojų atvykimą buvo sužinota labai vėlai. Vakara rengė KLB Toronto Apylinkė. Atidaromąjį žodį ir su svečiais vakaro dalyvius supažindino Genius P r o c u t a. Padėkos žodį tarė KLB Toronto Apylinkės vardu Vytautas K u l n y s. Visi svečiai iš Lietuvos buvo apdovanoti rožėmis jaunų lietuvių, apsirėngusių

tautiniiais drabužiais. Vakariui pasibaigus, svečiai iš Lietuvos su tautiečiais dalinosi išpūdžiais, kavute ir sausainiais.

Brangūs mūsų tautiečiai rašytojai, poetai, kritikai iš Lietuvos atvyko į 54-tąjį tarptautinio PEN Klubu kongresą, kuris vyko rugsėjo 23-27 d.d. Harbour Castle Westin viešbutyje Toronte. Stepas Varanka

Lietuvių Namų Žinios

● Sekmadienio popietėje dalyvavo 230 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 11 svečių iš Vilniaus, 2 iš Kuršėnų, po 1 iš Rokiškio, Ukmergės, Druskininkų, Tau-ragės, Biržų, Kalvarijos, Alytaus. Iš Čikagos - K. Eringis.

● LN binge yra keletas vietų kortelių išnešiotojams - pardavėjams. Skambinti Teodorui Stanuliui tel:532-3311.

● PADĖKOS DIENOS savaitgalyje - spalio mėn. 8 d., sekmadienį, LIETUVIŲ NAMUOSE nebus gaminami pietūs. Sveitinė LOKYS bus atidaryta įprasta tvarka.

● Lietuvių Slaugos Namams aukėjo: \$ 100 - Elena Jaškus. Iš viso statybos fonde yra \$ 143,088.77. Aukos priimamos PARAMOJE sask. 8711, PRISI-KĖLIMO P-JOS KREDITO KOOPERATYVE sask. 1553 32.17 ir TALKOJE sask. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

Spaudos Vakara

SAVAITRAŠČIUI "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" PAREMTI

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE

1573 Bloor Street W.

PROGRAMOJE:

- "Aitvaro" ir "Aukuro" komiškas vaidinimas;
- Muz. Vael. POVILONIO dainos ir muzika;
- Karšta vakarienė, gaminta V. BIRŠTONO;
- Bufetas įvairių gerinų;
- Loterija - naudingų laimikių.

BILIETUS išsigyti - pas rengėjus, arba skambinti Tel.: 447-4188, 789-0136. arba prie įėjimo. Savo dalyvavimu paremsite spaudą!

š.m. spalio mėn. 21 d.
ŠEŠTADIENI, 6 val.v.

ĮEJIMAS: \$6.00

Šokių muzikai vadovaus
V. POVILONIS.

RENGĖJAI

● KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS suvažiavimas vyksta Toronto Lietuvių Namuose, Vytauto Didžiojo menėje spalio mėn. 7 dieną.

● ATŽALYNAS pradeda repeticijas spalio mėn. 1 d. Toronto Lietuvių Namuose. Repetuoja mažųjų, vidurinių ir studentų šokėjų grupės.

Veteranų šokėjų pirmoji repeticija vyks spalio mėn. 24 d., antradienį, 7 val.v. Toronto Lietuvių Namuose. ATŽALYNAS ypatingai buvo veiklus šį pavasarį ir vasarą. Jauniai šoko Quebec'e, Karavane; studentų grupė koncertavo Lietuvoje - du kartus Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Anykščiuose, Palangoje. Dainų slėnyje Vilniuje buvo daugiau kaip 5.000 žiūrovų. Atžalyniečiai dalyvavo "Baltijos Kelyje", grįžtant namo, šoko Helsinkyje.

ATŽALYNO vadovybė skatina visą jaunimą, ypač 5-15 m. amžiaus įsijungti į šokėjų grupes.

● Audėjos - G. Baltaduonienė, H. Lasienė, A. Vaitonienė ir A. Zanderienė rūpinosi tautiniiais drabužiais, kuriais žavėjosi visi tautiečiai Lietuvoje gastroliuojant atžalyniečiams.

Visur gražiai atlikusiems programai ir tęsiančiam lietuviškąsias tradicijas mūsų jaunimui bei jų vadovėms ir muzikantams šokėjų tėvai ir visa visuomenė yra giliai dėkinga.

VAIKŲ CHORAI

Muz. Nijolė Benotienė apsiėmė mokyti vaikus giedojimo 9:30 val.r.Mišių metu. Nuo spalio 1 d. norintieji giedoti chore repetuos tuojau po 9:30 val.pamaldų. ANAPILYJE.

Muz. Dalia Viskontienė vadovauja Vaikų chorui, kuris kartu su visais gieda PRISI-KĖLIMO P-jos 10:15 v.Mišiose. Šiais metais šioje bažnyčioje vaikų choras giedos bent kartą i mėnesį. Tėvai kviečiami užregistruoti savo vaikus, kurie dar nepriklauso šiam chorui.

● Naudotų daiktų ir rūbų išpardavimą vėl organizuoja PRISI-KĖLIMO P-JOS Tarybos Labdaros Sekcija spalio mėn. 24 ir 26 d.d. parapijos Parodų salėje.

Pajamos naudojamos siuntiniams Lenkijoje gyvenantiems lietuviams. Atsiranda vis daugiau remtinų projektų ir Lietuvoje. Todėl svarbu, kad šis išpardavimas gerai pavyktų.

Parapijiečiai prašomi pristatyti visokius, jiems nereikalingus daiktus, pav. rūbus, papuošalus, virtuvės reikmenis, dirbtinas gėles, vazas, smulkius baldus, elektrinius aparatus ir kt. Daiktus prašoma, jei galima, atvežti tiesiai į Parodų salę dieną prieš išpardavimą - pirmadienį, spalio 23 d. Jei to neįmanoma padaryti - atvežti bet kada į kleboniją.

Labdaros Sekcijai pirmininkauja dr. J. Čuplinskienė tel:533-7425.

● VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLYS koncertuoja spalio mėn. 17 ir 18 d.d. ANAPILIO salėje, 7 val.v.

Vietos numeruotos. Visus maloniai kviečia Toronto GINTARO Ansamblys kuris šį koncertą organizuoja.

● Dailininkė-tekstilinkė ZINAIDA DARGIENĖ iš Kauno, viešinti Montrealyje, su dėde Augustinu MYLE ir jo žmona Ona aplankė Torontą. Čia apžiūrėjo Lietuvių Namus, Anapilio ir Prisiikėlimo parapijos bažnyčias, Lietuvių Kapines, aplankė ir gražiuosius Niagara Falls krioklius.

Jos darbų pavyzdžiai buvo išskabinti LN scenoje. Grįžtant trumpam sustojo dall. A.ir A. Tamošaičių Sodyboje.

KUR TU, LIETUVA?.....
- AŠ ČIA, GYVA !....

Dar taip neseniai Toronte skambėjo jaunojo Polikajio sukurta muzika poeto Brazdžionio žodžiams "Aš čia, gyva!", atliekama jaunų ateitininkų kvarteto. O štai šiandien galime pasiklausyti kito muzikos varianto to paties eilėraščio žodžiams, kurį sukūrė Lietuvoje Gediminas Zujus, poeto Brazdžionio atvykimo į POEZIJOS PAVASARį Lietuvoje proga, tik pavadinusio dainą "Kur Tu, Lietuva?..." Ir taip pagaliau, vienoje pusėje Atlanto nuskambėjo "Kur Tu, Lietuva?..." o kitoje aidas atsakė: "Aš čia, gyva!..."

Nuo šios vasaros Gediminas viešėjo Toronte. Drauge su Giedriu Litvinu ir Kęstučiu Lušu jie 1985 m. yra iškūrę Kauno rašų Studiją. Gediminas yra ir "Coda" Ansamblio vadovas, taip pat įrašų studijos producentas (producer).

Jau yra išleista daug įvairių ansamblių įrašų, kurie pasižymi gera kokybe. Šie trys jauni žmonės visus savo pinigus skiria įrašų studijos tobulinimui. Studijoje rašosi įvairios muzikos ansambliai iš visos Lietuvos. Nuo to, kokie instrumentai, priklauso besirašantių Lietuvos ansamblių kokybė.

Reikalinga dar daug aparatūros, kad būtų galima kokybę priartinti prie pasaulinių standartų. Jie ruošiasi kiekvienais metais išleisti rinkinį dainų apie Lietuvą, taip pat atskirus ansamblius. Lietuviai yra prašomi rašyti atsiliepimus apie išleidžiamų kasetių turinį ir kokybę, nes tai jiems labai padėsia jų užsimojimuose ateityje.

Garsiausios kasetės, pavadinta "KUR TU, LIETUVA?...". yra išleista muzikos studijoje Toronte. Joje yra 14 dainų. Kasetę galima išsigyti Toronte, Anapilyje, Prisiikėlimo P-joje, Lietuvių Namų "Lokyje", pas patį autorių GEDIMINĄ tel: (416) 221-3305, o Montrealyje - pas J. Šiaučiuilį, AV Kioske.

Genovaitė Bijūniene

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/2% už 90 dienų term. indėlius	
9 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	
9 3/4% už 1 m. term. indėlius	
9 1/2% už 2 m. term. indėlius	
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
9 3/4% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
10 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.	
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 3/4% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
10 3/4% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10 1/2% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10 1/2% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8 3/4% už namų planą - OHOSP (v.r.)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9 1/4% kasd. pal. sask. virš 10.000	
6 1/2% už kasd. pal. čekių sask.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 %	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 12 3/4%	
2 metų 12 1/2%	
3 metų 12 1/2%	
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų... 11 1/2%	
(variable rate)	

AKTYVAI VIRŠ 73 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$95,000 ir morkičius iki 75% (kai note turto). Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet nedeu-giau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinig-gies perlaidos, keliomis čekiais (American Express). Kitos pasko-las: (Line of Credit) ir antriniai morkičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (lėpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISI-KĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/2%
180-185 d. term. ind.	9 3/4%
1 metų term. indėlius	9 3/4%
2 metų term. indėlius	9 1/2%
3 metų term. indėlius	9 1/2%
1 metų GIC-met. palūk.	10 3/4%
2 metų GIC-met. palūk.	10 1/2%
3 metų GIC-met. palūk.	10 1/2%
1 metų GIC-met. palūk.	9 3/4%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	8 3/4%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	10 3/4%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10 1/2%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 1/2%
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sask.	9 1/4%
Kasd. pal. čekių sask.	5 1/4%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% (kai note turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliomis čekiais (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI VIRŠ 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	
nuo 13 %	
Sutarties paskolas	
nuo 13 %	
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 12 3/4%	
2 metų 12 1/2%	
3 metų 12 1/2%	
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų 11 1/2%	
Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santuopas laikomas šėry, čekių ir taupymo sąskaitose.	

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GARSIO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATETK I LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

hamilton

● GYVATARAS naujo sezono repeticijas organizuoja, galvodami apie savo veiklos 40-metį, kuris bus minimas 1990 m. gegužės mėn. 5-6 d.d.

Kaip žinoma, veikia vaikų, jaunesniųjų ir studentų šokėjų grupės. Taip pat ir veteranai. Visi kviečiami susisiekti su atitinkamomis grupių mokytojomis: vaikų grupės - K. Aušrotai-

te, tel: 389-6147, jaunių grupės - V. Beniušienė, tel: 532-6679, studentų grupės - E. Rukšėnaitė, tel: 383-7076 arba G. Breichmanienė, tel: 627-1420.

Veteranai šokėjai, kurie nori dalyvauti GYVATARO 40-mečio suaktyviniame koncerte, prašomi registruotis pas J. Jokubynienę, tel: 389-3205.

Tėvai prašomi paraginti vaikus sąžiningai lankyti repeticijas, nes suaktyviniam koncertui jau dabar bus intensyviai ruošiamasi.

MIRUSIOS ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

A.a. EMOS MILAŠIENĖS atminimui KLF aukojo: \$ 25,- J.A. Asmenavičiai; po \$20,- G.L. Klevai, J.G. Krištolaičiai, G.O. Melnykai, A.F. Rimkai, P.Z. Sakalai, V.J. Svi-lai, R. Sakalas; \$ 15,- R.J. Pleiniai; po \$10,- K. Mikšys, M.I. Repečkos, L.K. Meškauskai, J. Stankus, A. Sakalaitė. Kanados Lietuvių Fondas širdingai dėkoja už aukas. KLF

florida

PASIGĖRĖTINAS TALKOS PAVYZDYS

Rugsėjo mėn., prieš prasidedant naujam žiemos sezonui, Lietuvių Klubo valdyba nutarė išdažyti klubo patalpas iš lauko ir iš vidaus. Talkon kvietė savanorius. Jų atsirado tiek daug, kad išdažė ne tik salės patalpas, bet ir visus koridorius bei prausyklas. Ypatingai pagirtinas šių vyrų ir kai kurių moterų pasiryžimas pagražinti savas patalpas, kuriose praleidžiame sekmadienius, minime tautines ir religines šventes. Dirbo beveik visi valdybos nariai, dirbo ir šiaip sau savanoriai. Tad toji lietuviškoji vieto-

vė St. Petersburgė stipriai stovi, ir reikia tikėtis, stoves visų malonumui ir pasididžiavimui.

● Naujojo klubo priestato jau užbaigtos sienos, įdėtos lubos. Priestatas - tai mažosios salės pratęsimas ir bibliotekos patalpa pradeda visai gražiai atrodyti. Bus sudėti vėsinimo aparatai bei užbaigtos kitos detalės. Naujojo priestato iškilmingas atidarymas numatomas surengti gruodžio mėn. 9 d., šeštadienį.

● Raš. Danutė Brazytė-Bindokienė rugsėjo mėn. 13 d. dalyvavo pašnekesyje apie jos naują knygą LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS. Rūpestingai parinktu žodžiu susirinkusius Kultū-

rinių Popiečių Ratelių narius su autore supažindino A. Karnienė. Popietę baigė kavute ir pabendravimu su rašytoja.

VERTINTA KANADOS TELEVIZIJOS PROGRAMA

Šią vasarą Kultūrinių Popiečių Ratelio ir Z. Radvilos pastangomis buvo parodyta pietų metu Klubo salėje CBC padaryta vaizduojamasis BALTIC SPRING. Visi žiūrovai stebėjosi ir džiaugėsi televizijos reporterio išvalgumu ir Pabaltiečių reikalų supratimu. Kilo mintis parašyti padėkos laiškučius vaizduojamiesiems padariusiai kompanijai. Padėkos laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

THE NATIONAL & THE JOURNAL CANADIAN BROADCASTING Co. 1989 CBLT Toronto, Box 500, Station A TORONTO, Ont. M5W 1E6 CANADA.

Paminėti, kad dėkojame už BALTIC SPRING, Producers: Harry Phillips, Journalist: Lindon MacIntyre.

● Sezono atidarymas rengiamas Lietuvių Klubo salėje spalio mėn. 28 d., šeštadienį. Salė atidaroma 5 val. p.p., vakarienis pradžia 6 val. vakaro. Bus įdomi programa ir šokiai.

● Lietuvių Klubo veteranų tautinių šokių grupės AUDRA pradeda naują sezoną repeticijomis nuo spalio mėn. 30 d., 6:30 val. v. Klubu salėje. Visi kviečiami įsijungti į šią grupę. Daugiau informacijų gausite pas grupės vadovę Angelę Karnienę tel: 367-2413 arba pas administratorę Elena Radvilienę tel: 360-9144 /vakaraais/.

● Lietuvių Klubu VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS šaukiamas š.m. lapkričio mėn. 18 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Klubu salėje. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija. Visų narių pareiga dalyvauti susirinkime. Po susirinkimo - kavutė.

REIKALINGAS MOKYTOJAS

Lituanistinė SAULĖS Mokyklai St. Petersburgė keletai savičių reikalingas mokytojas arba mokytoja. Galėtų būti ir asmuo, ilgesniam laikui besilankęs iš Lietuvos. Atlyginimas \$ 5,- valandai, viso 3 val. kiekvieną šeštadienį. Skambinti mokyklos vedėjai Aurelijai L. Robertson, tel: 530-9177 dieną arba 360-1006 vakare.

● LIETUVOS KARIJOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ lapkričio mėn. 21 d., 3 val. p.p. Lietuvių Klube rengia LSST ROMO KALANTOS Šaulių Kuopa. Paskaitą skaitys svečias iš Daytona, Juozas Paliulis. Meninėje dalyje jį deklamacijos. Po minėjimo - kavutė. Įėjimas laisvas.

Iškilmingos Mišios už

žuvusius Lietuvos karius, partizanus ir šaulius bus atnaušiamos lapkričio mėn. 19 d., 1 val. p.p. Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfport'e.

Šauliai ir Lietuvos Vyčiai dalyvauja su vėliavomis pamaldose ir salėje. Moterys prašomos pasiūlyti tautiniais drabužiais. VISI kviečiami dalyvauti.

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Su vėliavomis pamaldose ir minėjime rugsėjo mėn. 3 d. dalyvavo ROMO KALANTOS, PALANGOS šaulių kuopos ir LIETUVOS VYČIŲ KUOPA. Po Mišių buvo sugiedotas Lietuvos Himnas.

Rugsėjo mėn. 8 d. 3 val. p.p. Klubu salėje vyko Tautos Šventės minėjimo tąsa. Minėjimą atidarė Apylinkės pirm. A. Dūda. Įnešus organizacijų vėliavas, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Pianinu akompanavo naujasis vargonininkas V. Kerbelis.

Invokaciją sukalbėjo kun. V. Zakaras; paskaitininkas - buvęs Sibiro tremtinys kun. Alfonsas Svarinskas, sutiktas publikos ilgu plojimu.

Meninę dalį atliko Dalia Mackialienė, paskaičiusi B. Brazdžionio, A. Vaičiulio ir J. Aisčio eilėraščių ištraukas, suriškama jas į vieną pykę.

Minėjimą baigė visi sudainavę "Lietuva, Brangi" vadovaujant A. Gudoniui.

Visus pavaišino kava ir pyragaičiais LB Apylinkės valdybos ponios.

Dienos svečių dalyviai suaukojo virš 2.000 dol. sumą.

chicago

LIETUVIS PASIŽYMI TINKLINIO SPORTE

Čikagietis JONAS STANKAITIS, 21 m. amžiaus ir 6 pėdų, 5 inčų aukščio vyras, bandė daug sporto šakų, kuomet nusprendė apsistoti ties tinkliniu, kur jis jau įkopė į gana aukštą pakopą.

Šis Illinois Universiteto Chicagoje studentas žaidžia "Kenneth Allen Volleyball Club" komandoje, kuri praėjusią vasarą Toledo mieste laimėjo Amerikos pirmenybes. Tokio atsitikimo Amerikoje nėra dar buvę, nes daugumoje šioje sporto šakoje pergalės išsiveža Kalifornijos atstovai. Tačiau ši kartą triumfavo čikagiečiai.

Pats Stankaitis yra žaidęs ir Čikagos NERIES tinklinio komandoje, o futbolą sparčiai su LITUANIJA komandos jaunaisiais futbolininkais. Gimnazijoje tačiau jis plačiau nesusidūrė su tinklinio sporto šaka ir universitete tinklinyje tiksliai atstovavo jo klubinę komandą, bet ne rinktinę.

J. Stankaitis šiemet už gerą žaidimą pateko į JAV pirmamečių tinklinių

A + A

Š. RIČARDUI SIMANIŪKŠČIUI mirus,

Jo gimines ir artimuosius broliškai užjaučia -

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA



Viduryje skautininkas iš Lietuvos Montrealio skautų vadovų tarpe. Iš kairės: Paulius Murauskas, Rimas Piečaitis, Donatas Ramanauskas, Rūta Žurkevičiūtė, Silvija Žurkevičiūtė - Leckman. Nuotr. J. Piečaičio.

žaidėjų "rookie" rinktinę ir žais už savo komandą klubinėse pasaulio pirmenybėse gruodžio mėnesį Japonijoje, kur susitiks su komandomis iš Japonijos, Kinijos, Tarybų Sąjungos.

Apie J. Stankaičio pasiekimus neseniai plačiai aprašė "Chicago Tribune" dienraštis, įdėdamas ir jo nuotrauką ir paminėdamas, kad Stankaičio dėka Čikagos vardas atsirado tinklinio žemėlapyje.

Reikia pažymėti, jog jo tėvai - Dalia ir Liudas Stankaičiai - yra plačiai reikšęsi Čikagos lietuvių sportinėje veikloje. Taip pat verta pridėti, kad J. Stankaitis yra rimtas kandidatas ir į JAV Olimpinių komandą. Jeigu tai jam pavyktų, tai jis būtų pirmasis čikagietis joje.

montreal

IR LIETUVOJE STOVYKLAVO SKAUTAI-SKAUTĖS

Praėjo vasara. Pasibaigė atostogos. Preitin nūėjo ir skautiškosios 1989 metų stovyklos. Pasiliko tik gražūs prisiminimai, nauji draugai, išgyventi nuotyki.

Š.m. rugsėjo mėn. 23 d. popietėje, Aušros Vartų Parapijos salėje būrelis Montrealio skautų-čių turėjo progą susitikti su s. Donatu Ramanausku iš Čikagos. Jis nuostabiai gražiai papasakojo bei nuotraukomis pailustravo pirmąją pokario skautų-čių vadovų mokamąją stovyklą Lietuvoje.

Stovykla buvo panaši į išeivijoje rengiamas AŽUOLO mokyklas ir vyko liepos 21-30 d.d. Dzūkijoje, netoli Varėnos. Stovyklavo 7 skiltys - arti 50 skautų-skaucų. Kiekviena skiltis reprezentavo atskirą Lietuvos sritį ir vieną - išeiviją (JAV, Kanadą, Braziliją). Gražus miškas, minkštų samanų kilimas ir skaidrus Ūlos upelio vanduo - kokia ideali skautiško stovyklavio

vieta! Ten nebuvo čia įprastų patogumų: šilto vandens, šaldytuvų, virtuvės virėjų ir kt. Darbus atliko kiekviena skiltis pakaitomis. Jeigu ir buvo kokių trūkumų, jų niekas nejuto, nes visų tikslas buvo mokytis ir mokyti kitus, kaip geriau vykdyti skautų šūkį "Dievui, Tėvynei ir Artimui". Lietuvos skautai yra dideli idealistai. Kiekvienas šūko žodis yra pagrindinė sąlyga būti skautu.

Šiuo metu Lietuvoje yra 2.000 su viršum aktyvių skautų-čių. Jų skautiškas patyrimas, kaip ir amžius, labai nevienodas. Feliksas Šakalys, Lietuvos Skautų Sąjungos Tarybos p-kas, yra 82 m. amžiaus. Vyr. skautininkas Rimantas Ulevičius - 28 m. Jis atkūrė pirmąjį skautų vieneta Klaipėdoje.

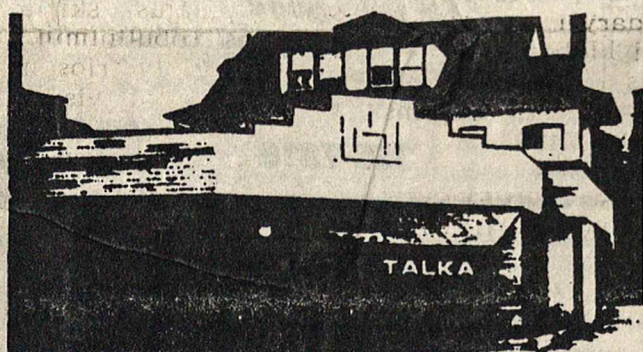
Stovykloje visą laiką viešpatavo gera skautiška nuotaika. Nesijautė skirtumo tarp Lietuvos ir išeivių stovyklautojų. Buvo tik viena bendra skautiška šeima - vieni kitiems pagelbėjo, vieni kitus papildė. Išeivijos skautų vadovai Laima ir Česlovas Kiliuliai vyr. skaut. Stefa Gedgaudienė bei kiti, stovyklon nusižėję savo gilvilišką skautų patirtį, kurią sėkmingai perdavė jauniems Lietuvos skautų vadovams. Iš jų gavo daug žinių apie lietuvišką gamtą, svetingumą ir koks turi būti tikrasis skautiškas idealas.

Viskas, kas smagu ir gera, labai greitai prabėga. Pasibaigė ir bendra stovykla. Didelis paskutinis laužas. Trispaivės nuleidimas. Paskutinis atsiveikimas ir ašaros... Panašios stovyklos yra numatomos ruošti kas metai. Laukiami stovyklautojai ir iš užsienio. Jubiliejinę 75 metų stovyklą vyks 1993 metais Lietuvoje.

Nuoširdus AČIŲ broliui Donatui Ramanauskui, kuris, atvažiavęs į Montrealio maratoną, rado bent valandėlę laiko praleisti ir su mumis. Juozas P.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose -



HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS

„TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 5.5%
santaupas 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%
90 dienų indėlius 10%
1 m. term. indėlius 11%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.5%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 11%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 12.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 14%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOYIMAS
- ADYMAS AUDIMAS
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-800 AVENUE, LaSalle
365-1143

7861 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

Geriausios patarėjos ir darbo atlikimas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

7725 George LaSalle

LAIDUOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI:

• **SIMANIUKŠTIS RIČARDAS**, 77 m. amžiaus, buvęs montrealietis, mirė Toronte po ilgos ligos, slaugos namuose.

Nuo 1949 m. jis buvo šaulys; teatro mylėtojas, dalyvavęs įvairiuose savo laiku veikusiame Montreale lietuvių dramos teatro pastatymuose. Montrealio L.K.Mindaugo Šaulių Kuopai surežisavo keletą veikalių.

Užuoja artimiesiems.

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS MONTREALYJE

YPATINGAS KONCERTAS ir **SUSIPAŽINIMO VAKARAS** su **VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIU** sparčiai artėja. Įsidėmėtinės datos - spalio mėn. 21 d., šeštadienis ir spalio 22 d. - sekmadienis.

Bilietai - kvietimų pareikalavimas yra didelis. Jau išparduota pusė turimų vietų susipažinimo vakarienei ir koncertui. Labai patariama įsigyti kvietimus dabar - nelaukiant paskutinės savaitės (jau nekalbant apie paskutinę dieną)! Laukiama svečių iš New York'o, Bostono, Rochesterio, nes rytinėje JAV dalyje šio ansamblio koncertų nebus.

Atvykti į šį susipažinimo vakarą ir koncertą patartina atvykti anksčiau (bent 30 min.). Svečiai bus sodinami eilės tvarka - pagal atvykimo laiką.

SUSIPAŽINIMO VAKARUI galima rezervuoti status 12-kai žmonių iš anksto apmokėjus. Kreiptis pas **Reginą Piečaitienę**, tel: 767-8779.

Spalio mėn. 23 d., 11:30 val. r., pirmadienį, ansamblis bus priimtas Montrealio Miesto pareigūnų rotušėje. Po to - laisvas laikas asmeniškiesiems reikalams.

Spalio mėn. 24 d. - antradienį - ruošiamasi grįžti į Lietuvą. **VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS**

PARŪPINAME

Japonų firmų **VIDEO MAGNETOFONUS (VCR)** ir **VIDEO FILMAVIMO KAMERAS**, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte. **ADAMONIŲ ŠEIMA**, Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKIS

Dental Surgeon,

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Vieu, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel.: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadienis: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadienis: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué., H3G 1L5

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Qué., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIUI

Montrealyje ruošiamas

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

1989 m. spalio mėn. 21 d. šeštadienį, 6 val.v.

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 De Seve St., Montreal.

Ansamblis atlieka vakarui pritaiktą programą.

AUKA - \$15.00

• Vakariene • Baras • Muzika.

KONCERTAS

1989 m. spalio 22 d. sekmadienį, 3 val. p.p.

St. Henri Gimnazijos Auditorijoje, 4115 St. Jacques St. Montreal,

(prie Place St. Henri Metro stoties).

AUKA - \$15.00; Vaikams iki 13 metų - \$8.00

SEKMADIENĮ ansamblis giedos Aušros Vartų bažnyčioje per 10 val. šv. mišias.

KVIETIMAI - bilietai platinami AUŠROS VARTŲ par. salėje, "RŪTOS" klube, Šv. KAZIMIERO par. salėje, ir P. ADAMONIO draudimo agentūroje.

INFORMACIJA ir apmokėtos rezervacijos priimamos: Regina PIEČAITIENĖ, tel.: (514) 767-8779.

P. ADAMONIS, tel.: (514) 722-3545.

(įsigykite bilietus kaip galima iš anksto, kad tikrai turėtumėte vietą (kaip rodo viešėjusio ansamblio ARMONIKA patirtis).

NAKVYNIŲ INFORMACIJAI: L. GEDVILAITĖ, Tel.: 482-3113

MIRABEL aerodrome išlydime 3-4 val.p.p. Lėktuvais išskrenda 6:00 val.vakare.

VISUS, kas gali, prašome atvykti į Mirabel aerodromą - išlydėti ansamblius į Tėvynę!

Ansamblis iš Lietuvos
Koncertams Rengti
Komiteto Informacija

• **SUSIPAŽINIMO VAKARĖ** spalio 21 d., šeštadienį, 6 val.vakare Aušros Vartų P-jos salėje Vilniaus Universiteto Ansamblio atliks linksmą programą.

SEKMADIENĮ, spalio 22 d. Ansamblis giedos AV bažnyčioje 10 val. pamaldose.

• Į **VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIO KONCERTĄ**, kuris vyks 4115 St. Jacques st.W. - prie pat St. Henri Metro stoties - lengva nuvykti. Iš LaSalle ar Verdun apylinkių važiuoti iki Lionel Groulx. Išlipus, nusileisti laiptais žemyn, kur užrašyta COTE VERTU kryptis. Pavažiuoti 1 sustojimą ir išlipsti St. Henri stotyje. Pasiklauskite, kur išejimas į St. Henri School auditoriją.

Važiuojant Metro iš kitų miesto dalių - Atwater Metro stotyje persėsti į Côte Vertu krypties liniją ir išlipsti po 1 važiavimo.

• **PIGIAI PARDUODAMI** moteriški tautiniai drabužiai 12-14 dydžio. Kreiptis tel: 768-4810.

Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų Klubas "NIDA"

Visus maloniai kviečia atvykti į

SEZONO UŽDARYMO PIETUS

š.m. SPALIO mėn. 15 dieną

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE:

prizų įteikimas, talentų pasirodymas

• Pietūs, • Baras, • Loterija

ĮĖJIMAS: \$10.00.

KLUBO VALDYBA

• Lietuvos rašytojai - prozininkai - Raimondas Kašauskas, Ričardas Gavelis, poetas Kornelijus Platelis, literatūrologai Aleksandras Krasnovas ir Galina Baužytė-Čapinskienė buvo šiltai sutikti susipažinimo-literatūros vakaro programoje AV P-jos salėje, rugsėjo mėn. 30 d.

Atvyko daugiau kaip 100 klausytojų. Programos dalyviai buvo papuošti kosažais, stalą ir sceną dailiai apipavidalino dr. Remigijus Satkauskas. Visus pasveikino Jūratė Tanner, svečius taikliai pristatė dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. KLB Montrealio A-kės pirm. Arūnas Staškevičius pasveikino bendruomenės vardu ir įteikė kiekvienam po knygą kanadiečių rašytojų, laimėjusių premijas. Svečiai turėjo progos apžiūrėti ir Montrealį, prieš išvykstant į Bostoną. Plačiau-kitame "NL" numeryje.

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:

video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: **R/C LEON SERVICE**, 5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363.

Toronte tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two kassete radio - \$129.- Video nuo \$399.-

Video camera : \$1499.-

HONEY FOR SALE !

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.

Delivery could be arranged too!. Please call:

Tel.: 627-1328

Maurice Electric Ltd

ENTREPRENEUR ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLIEN
LASALLE, QUÉ. H8P 2C6

TEL: 366-5484



Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (Storage)
- * Taisau ir remoduluoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,

Suite 500 A.

Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-4408

LITAS

MONTREALIŲ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš \$26,000,000 Rezervas-virš \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS

11 %

TERM. INDĖLIUS:

1 metų..... 10 %

180 d. - 364 d. 9 1/2 %

120 d. - 179 d. ... 9 1/4 %

60 d. - 119 d. 9 1/8 %

30 d. - 59 d. 9 %

Taupymo specialios sąsk. .. 6 1/2 %

Taupymo su gyv. draud..... 5 1/2 %

Taupymo kasdienes sąsk. 5 1/2 %

Einamos sąskaitos..... 4 1/2 %

RRIF - RRSP-term. 11 %

RRIF - RRSP-taup. 6 1/2 %

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12 1/4 % Asmeninės - nuo 13 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9.00-3.00	-----
Ketvirtadieniais	12.00-8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00-6.00	2.00-6.00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tu leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, **Liudą Stankevičių**, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Veronikaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.



Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Perdavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1080 Lapierre
cote La Verendrye

Member



Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.R.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENŲ, PLASTINĖ
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496